

UDENRIGSMINISTERIET

DANMARK OG EU-DOMSTOLEN 2011

Billeder: Den Europæiske Unions Domstol

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning	4
2. Danmarks deltagelse i retssager ved EU-domstolen	5
2.1 Generelt	5
2.2 Direkte sager mod Danmark	5
2.3 Unionsborgerskab og opholdsret i medfør af EU-retten	7
2.4 Landbruget	9
2.5 Søfarten	10
2.6 Skatteområdet	11
2.7 CO2-kvoter	12
2.8 Arbejdsmarkedet og sociale ydelser	13
2.9 Krænkelser på internettet	14
2.10 Aktindsigt	15
3. EU-domstolens generelle udvikling	18
3.1 Sagsmængde	18
3.2 Arbejdsmetoder og sagsbehandlingstid	18
4. Oversigt, retssager og domme	20
4.1 Domme afsagt i 2011, som Danmark var involveret i	20
4.2 Verserende sager, hvori Danmark afgav indlæg i 2011	38
5. Oversigt, traktatskrænkelsessager	40
5.1 Generelt	41
5.2 Åbningsskrivelser og begrundede udtalelser modtaget i 2011 samt Kommissionens henlæggelser i 2011	42
5.3 Verserende traktatskrænkelsessager mod Danmark pr. 31.12.2011	50
Bilag 1: Præjudicielle forelæggelser fra medlemslandenes domstole, 2007-2011	61
Bilag 2: Medlemslandenes skriftlige indlæg i præjudicielle sager, 2007-2011	63
Bilag 3: Stævninger mod medlemslandene, 2007-2011	65
Bilag 4: Medlemsstaternes skriftlige indlæg i direkte sager ved EU-domstolen, 2007-2011	67

1 INDLEDNING

2011 var igen et travlt år ved EU-domstolens tre instanser: Domstolen, Retten og Personaleretten. Antallet af nye sager steg i forhold til 2010, og EU-Domstolen afsagde samtidig flere domme i 2011 end i 2010. Udviklingen skyldes først og fremmest udvidelsen af EU til 27 medlemslande, men også de nye sagsområder, som EU-domstolen har fået kompetence til at pådømme i medfør af Lissabontraktaten.

Den danske regering var også i 2011 aktiv ved EU-domstolen. De danske indlæg vedrørte både danske sager – dvs. sager, hvor Danmark er direkte part og sager, som er forelagt EU-domstolen fra danske domstole - og sager fra andre lande, som regeringen valgte at afgive indlæg i f.eks. pga. sagernes principielle rækkevidde eller direkte betydning for Danmark. Det store antal danske indlæg følger dermed tendensen fra de senere år. Dette er i tråd med regeringens politik om gennem en aktiv indsats at søge maksimal dansk indflydelse på udviklingen af EU-samarbejdet.

Den stadig stigende sagsmængde er

en stor udfordring for EU-domstolen som institution. Først og fremmest har de stigende sagsmængder ved navnlig Domstolen og Retten betydet længere sagsbehandlingstider, hvilket selvsagt er utilfredsstillende ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt. EU-domstolen har på denne baggrund iværksat og gennemført en række tiltag til forbedring af de enkelte instansers interne effektivitet. De interne effektiviserings tiltag har betydet, at EU-domstolen på de enkelte sagsområder har været i stand til at bremse den negative udvikling og i forhold til visse sagskategorier sågar svagt forbedre sagsbehandlingstiden, se afsnit 3.2.

Med henblik på at opnå yderligere forbedring af effektiviteten i domstolsarbejdet fremsatte EU-domstolen i marts 2011 et forslag om en reform af EU-domstolen. Ændringsforslagene omfatter bl.a. ændring af EU-Domstolens Statut og procesreglementer og indebærer samlet, at der gennemføres en række tiltag til effektivisering af navnlig de interne sagsgange ved EU-domstolen, bl.a. ved udnævnelse af vice-

præsidenter ved både Domstolen og Retten, ændring af dommersammensætning ift. visse sager, afskaffelse af de omkostningskrævende retsmøderapporter samt stigende anvendelse af elektronisk sagsbehandling.

I alt omfatter domstolsreformen knap 100 større eller mindre ændringer. I efteråret 2011 blev Domstolsreformen behandlet af Rådet og Europarlamentet. Ved årets udgang var forslagene fortsat under forhandling.

Indholdsmæssigt har EU-domstolen også i 2011 afsagt adskillige vigtige domme. De vigtigste domme ud fra et dansk synspunkt behandles i afsnit 2.

2. DANMARKS DELTAGELSE I RETSSAGER VED EU-DOMSTOLEN

2.1 GENERELT

EU-Domstolen har i 2011 behandlet en række sager vedrørende et bredt felt af sagsområder. Den danske regering afgav i 2011 i alt 47 mundtlige og skriftlige indlæg ved Domstolen og Retten. Dermed fortsættes tendensen fra de seneste år, hvor Danmark forsøger at sikre maksimal dansk indflydelse på udviklingen af EU-samarbejdet via en meget aktiv indsats ved EU-Domstolen. De enkelte dommes principielle rækkevidde og betydning for Danmark varierer meget. I det følgende fremhæves nogle af de sager, som regeringen har afgivet indlæg i, og som har særlig interesse ud fra et dansk synspunkt.

2.2 DIREKTE SAGER MOD DANMARK

I 2011 anlagde Kommissionen i alt tre sager ved EU-Domstolen mod Danmark vedrørende overholdelse af EU-retten, såkaldte traktatkrænkelssager. Der er tale om sager, som Kommissionen har valgt at anlægge mod Danmark efter gennemførelse af den administrative fase i traktatkrænkelssagerne.

Der er tale om et lidt højere antal end sædvanligt for Danmarks vedkommende. På EU-plan hører Danmark fortsat til de lande, som Kommissionen anlægger absolut færrest direkte sager imod.

Der er store forskelle i antallet af sager anlagt mod de enkelte medlemsstater, bl.a. som følge af forskellige lov-

givningstraditioner i medlemslandene. Det gennemsnitlige antal sager i perioden 2007-2011 spænder fra 0 sager i Letland og Bulgarien til helt op mod 12-15 sager i Belgien, Grækenland, Italien, Portugal og Spanien. Det danske gennemsnit ligger på 0,8 sager. Værd at bemærke er, at det gennemsnitlige antal sager, som Kommissionen hvert år rejser mod medlemsstaterne, er faldet betragteligt, ikke mindst på grund af en stor indsats fra Kommissionens side for sikre overholdelsen af EU-retten på anden vis. Gennemsnittet i 2007 på 8 sager pr. medlemsstat er i 2011 mere end halveret til blot 3 sager pr. medlemsstat.

	2007	2008	2009	2010	2011
Danske indlæg	-	37	39	54	47
Stævninger mod Danmark	0	0	0	1	3

TRAKTATKRÆNKELSESSAGER OG PILOTPROJEKT

Eventuelle problemer vedrørende implementeringen af EU-retten kan ofte afklares og løses i en dialog mellem Kommissionen og medlemslandene. Det gælder både klager eller henvendelser fra borgere og virksomheder i medlemslandene og sager, der rejses på Kommissionens eget initiativ. For at skabe en ramme for en sådan dialog etablerede Kommissionen i foråret 2008 et pilotprojekt. Projektet skulle lette klageprocessen og forkorte sagsbehandlingstiden for henvendelser til Kommissionen fra borgere og virksomheder. Pilotprojektet har bidraget til et betydeligt fald i antallet af egentlige traktatkrænkelssager, og de årlige evalueringer af projektet har været tilfredsstillende. Initiativet er nu endeligt etableret, men det går fortsat

under betegnelsen ”Pilotprojektet”. Siden 1. juni 2012 er alle 27 medlemslande omfattet. Udenrigsministeriet er Danmarks kontaktpunkt i projektet, der også muliggør, at ressortmyndighederne har direkte kontakt og dialog med Kommissionen for at udrede sagerne og finde løsninger. Behandlingen af danske sager under pilotprojektet er forankret i et embedsmandsudvalg (Juridisk Specialudvalg) med Justitsministeriet som formand og med ressortministerierne som ansvarlige for den indholdsmæssige behandling af sagerne. Dette sikrer overblik og giver mulighed for en koordineret indsats på et tidligt stadium, inden sagerne eventuelt bliver til egentlige traktatkrænkelssager.

Den første direkte sag mod Danmark i 2011 drejede sig om implementering af vandrammedirektivet, direktiv nr. 2000/60 om fastsættelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, sag **C-323/11, Kommissionen mod Danmark**. Baggrunden for sagen var manglende dansk gennemførelse af direktivets krav om udarbejdelse af vandmiljøplaner. Sagen var usædvanlig derved, at der under sagen var enighed mellem Kommissionen og Danmark om, at implementeringen af direktivet ikke var sket inden udløbet af implementeringsfristen. Mens sagen verserede ved Domstolen blev implementeringen af vandrammedirektivets krav om vandplaner gennemført. Sagen ventes på dette grundlag hævet i 2012.

Den anden direkte sag i 2011, sag **C-95/11, Kommissionen mod Danmark**, vedrørte fortolkningen af momsdirektivet, direktiv nr. 112/2006 om det fælles merværdiafgiftssystem. Momsdirektivets artikel 11 giver medlemsstaterne mulighed for at tillade, at momspligtige selskaber, der finansielt, økonomisk og organisatorisk er nært

knyttet til hinanden, kan behandles som ét momspligtigt selskab, en såkaldt momsgruppe. Danmark tillader ligesom en række andre medlemsstater sådanne momsgrupper og accepterer, at blandt andet ikke-momspligtige holdingselskaber kan indgå heri. Kommissionen er derimod af den opfattelse, at kun momspligtige selskaber må indgå i momsgrupper og har derfor anlagt sag mod Danmark. Sagen er fortsat verserende og forventes afsluttet i løbet af 2012 eller første halvdel af 2013.

Den tredje sag vedrørte skatteopkrævning af latente kapitalgevinster, når en virksomhed flytter aktiver til en anden medlemsstat. Denne sags omdrejningspunkt er fortolkningen af Traktatens grundlæggende bestemmelser om den fri etableringsret. Kommissionen er af den opfattelse, at den danske praksis ift. skatteopkrævning – ligesom en række andre medlemsstaters praksis – er i strid med EU-retten og har derfor anlagt sag mod blandt andre Danmark, sag **C-261/11, Kommissionen mod Danmark**. Der verserer et antal sager mod andre medlemslande, der berører

samme problemstilling. Sagen mod Danmark er endnu ikke afsluttet. Se i øvrigt nedenfor om skatteområdet.

2.3 UNIONSBOGERSKAB OG OPHOLDSRET I MEDFØR AF EU-RETTE

Betydningen og rækkevidden af unionsborgerskab, dvs. de rettigheder, som følger af at være statsborger i et EU-land, navnlig i forhold til afledte rettigheder til ophold for familiemedlemmer, har været genstand for flere sager ved EU-Domstolen i 2011. Den danske regering har været aktiv ift. et antal sager, herunder i tre interessante sager, hvori der faldt dom i 2011. Sagerne har bl.a. betydning for Danmarks muligheder for at opretholde visse regler om familiesammenføring med tredjelandsstatsborgere. Den 8. marts 2011 afsagde Domstolen dom i den meget omtalte sag **C-34/09, Zambrano**. I denne dom fastslog Domstolen, at unionsretten er ”til hinder for nationale foranstaltninger, der har den virkning, at unionsborgere reelt fratages den effektive nydelse af kerneindholdet i de rettighed-

er, som de er tildelt ved deres status som unionsborgere”. Som følge heraf fastslog Domstolen, at en colombiansk far til to mindre belgiske børn havde ret til at opholde sig i Belgien, idet ”disse børn, der er unionsborgere, [i modsat fald] vil blive nødsaget til at forlade Unionens område for at følge deres forældre.”

Knap to måneder senere, den 5. maj 2011, afsagde Domstolen dom i sag **C-434/09, McCarthy**. Sagen vedrørte en britisk statsborger, Shirley McCarthy, der havde giftet sig med den jamaicanske statsborger, George McCarthy, i Det Forenede Kongerige, hvor de begge boede. George McCarthy søgte efterfølgende om opholdstilladelse i Det Forenede Kongerige, men fik afslag herpå. Domstolen fastslog, at udvisningen af George McCarthy ikke har ”den virkning, at [Shirley McCarthy] fratages den effektive nydelse af kerneindholdet i de rettigheder, som er knyttet til hendes status som unionsborger, eller at hun hindres i at udøve sin ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område i henhold til” unionsretten.

EU OG MENNESKERETTIGHEDER

Grundlæggende rettigheder er i dag en integreret del af EU-retten. Traktaten om Den Europæiske Union, art. 6, stk. 3, fastslår, at de grundlæggende rettigheder, som er garanteret af den europæiske menneskerettighedskonvention (EMRK), og som følger af medlemsstaterne fælles forfatningsmæssige traditioner, udgør generelle principper i EU-retten. Det præcise indhold af grundrettighederne i EU, herunder rækkevidden af EU's Charter om grundlæggende rettigheder, der blev gjort retligt bindende ifm. Lissabontraktaten, er løbende genstand for sager ved EU-domstolen i Luxembourg.

Med Lissabontraktaten besluttede medlemslandene, at EU skulle

tiltræde EMRK og dermed blive direkte tilknyttet konventionen. Når EU's tiltrædelse af EMRK bliver en realitet, vil Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg - i modsætning til i dag - kunne behandle klager over EU, ligesom EU-Domstolens domme vil kunne indbringes for den Europæiske Menneskerettighedsdomstol for så vidt angår spørgsmål om overholdelse af EMRK. EU's tiltrædelsen af EMRK vil imidlertid ikke ændre Unionens beføjelser, som er fastsat i EU-traktaterne.

Forhandlingerne mellem EU og Europarådet om EU's tiltrædelse blev indledt i juli måned 2010. Der foreligger et udkast til tiltrædelsestraktat, der bl.a. indeholder regler

om en adgang for EU til at indtræde som medindstævnt i klagesager mod medlemsstaterne, når sagerne berører EU-lovgivningen (og vice versa), om forudgående inddragelse af EU-Domstolen og om EU's deltagelse i organerne i Europarådet. Sideløbende med forhandlingerne om tiltrædelsestraktaten arbejdes der på at udarbejde interne EU-regler om tilrettelæggelsen af samarbejdet mellem EU og de enkelte medlemslande. Disse regler skal være på plads inden undertegnelsen af selve tiltrædelsestraktaten. Det forventes, at forhandlingerne mellem Europarådet og EU vil være afsluttet i løbet af 2012, hvorefter alle Europarådets 47 medlemsstater vil skulle ratificere tiltrædelsestraktaten.

Traktatens regler om unionsborgerskab medfører således kun en afledt opholdsret for en tredjelandstatsborger i de tilfælde, hvor en unionsborger ville være nødsaget til at forlade Unionens område, hvis tredjelandstatsborgeren ikke kunne blive i medlemsstaten.

Den 15. november 2011 afsagde Domstolen dom i sag **C-256/11, Dereci**, der blandt andet vedrørte en tyrkisk statsborger, der i Østrig havde tre børn med en østrigsk kvinde. Børnene er østrigske statsborgere, og det centrale spørgsmål i sagen var, om Østrig på grund af børnene var forpligtet til at give Dereci en opholdstilladelse. Efter dommene i Zambrano- og McCarthy-sagerne var det reelle spørgsmål i sagen, om Derecis børn ville være nødsaget til at forlade Unionens område, hvis han ikke kunne blive i Østrig, dvs. hvorvidt Traktatens regler om unionsborgerskab medfører, at (mindreårige) unionsborgere har ret til at have begge deres forældre hos sig i en medlemsstat. Den danske regering argumenterede under sagen for, at et afslag på farens ansøgninger om familiesammenføring ikke ville medføre, at

børnene var nødt til at forlade Unionens område.

Domstolen udtalte, at ”at den omstændighed alene, at det for en statsborger i en medlemsstat, af økonomiske årsager eller for at bevare familieenheden på Unionens område, måtte forekomme ønskværdigt, at medlemmer af hans familie, som ikke er statsborgere i en medlemsstat, kan opholde sig med ham på Unionens område, ikke i sig selv er tilstrækkelig til, at det må antages, at unionsborgeren nødsages til at forlade Unionens område, hvis en sådan ret ikke meddeles.” Domstolen fastslog således ikke, at (mindreårige) unionsborgere har ret til at have begge deres forældre hos sig i en medlemsstat, men overlod det til den nationale forelæggende domstol at vurdere, om Derecis børn vil være nødsaget til at forlade Unionen, hvis de østrigske myndigheders afgørelse opretholdes.

Dommen kan ses som en naturlig forlængelse af McCarthy-dommen, idet det igen konstateres, at opholdsdirektivet ikke finder anvendelse på

unionsborgere, som aldrig har gjort brug af deres ret til fri bevægelighed, og som altid har haft ophold i en medlemsstat, hvor vedkommende er statsborger. Dommen gentager endvidere læren fra McCarthy-dommen, hvorefter TEUF's bestemmelser om unionsborgerskabet ikke fører rettigheder med sig, som går ud over, hvad der skal til for at sikre, at unionsborgeren ikke fratages den effektive nydelse af kerneindholdet i de rettigheder, som er tillagt ved statussen som unionsborger.

For så vidt angår spørgsmålet om fortolkningen af associeringsaftalen var afgørelsen i fuld overensstemmelse med Domstolens afgørelse i Topraksagen. Det var således helt forventet, at Domstolen ville komme frem til, at en medlemsstat ikke først kan lempe regler om fri bevægelighed for tyrkiske statsborgere inden for EU og derefter genindføre skærpede restriktioner igen. Dette er et udgangspunkt, som også gør sig gældende på andre områder, hvor hensigten er at arbejde frem mod større grad af åbenhed i det indre marked. Det er derfor vigtigt at holde sig for øje, at

bordet af og til fanger, når man vælger at lave lempeligere regler end dem, som man efter EU-retten er forpligtet til at indføre.

2.4 LANDBRUGET

Domstolen har i 2011 afsagt dom i flere sager, der har betydning for rammebetingelserne for landbruget. I sag **C-585/10, Møller**, blev EU-Domstolen af Vestre Landsret bedt om at tage stilling til fortolkningen af direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (det såkaldte IPPC-direktiv). Direktivet fastslår, at anlæg til intensiv svineavl med mere end 750 pladser til søer skal godkendes i henhold til direktivets bestemmelser, inden anlægget må tages i drift. Af betydning for vurderingen af pladsforholdene er definitionen af begrebet ”so”. En dansk landmand havde etableret et staldanlæg med plads til 875 søer, hvis grise skal betragtes som søer efter første løbning, men med plads til færre end 750 søer, hvis grise først skal betragtes som søer efter første faring. De lokale miljømyndigheder gav landmanden et påbud om at nedbringe

dyreholdet på ejendommen. Efterfølgende anlagde landmanden en retssag ved Vestre Landsret, der præjudicielt forelagde sagen for Domstolen. Domstolen valgte at fortolke direktivet i overensstemmelse med dets formål, som er at forebygge og bekæmpe forurening og lagde til grund, at en gris efter første løbning forurener på samme måde som søer, der allerede har faret. Domstolen fastslog derfor, at begrebet ”so” omfatter grise allerede efter første løbning.

Domstolen tog endvidere stilling til konkrete danske normer for svinetransport i sag **C-316/10, Danske Svineproducenter mod Justitsministeriet**. I dommen havde Vestre Landsret forelagt Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-reglerne, herunder rammerne for det skøn, som medlemslandene kan udøve i forbindelse med den nationale gennemførelse af EU-reglerne. Konkret vedrørte sagen fortolkningen af forordning 1/2005, der indeholder EU’s krav til transport af dyr, sammenholdt med de danske regler for svinetransport. Med dommen slog EU-Domstolen fast, at visse forord-

ningsbestemmelser kan forudsætte, at der vedtages gennemførelsesforanstaltninger af medlemsstaterne. Det beror på en konkret vurdering af de enkelte bestemmelser i forordningen, om disse forbyder, pålægger eller tillader medlemsstaterne at indføre gennemførelsesforanstaltninger. Det er (selvsagt) en forudsætning, at gennemførelsesforanstaltningerne ikke hindrer forordningens direkte anvendelighed og ikke skjuler dens EU-retlige karakter, og at udøvelsen af et skøn sker inden for grænserne af forordningens bestemmelser.

2.5 SØFARTEN

Danmark oprettede i 1988 Det Danske Internationale Skibsregister (”DIS”) med det formål at undgå udflagning af danske skibe til andre lande. DIS-ordningen medførte blandt andet, at søfolk, der arbejder ombord på et skib, der er registreret i DIS, ikke skal betale skat af deres indtægter fra arbejdet ombord på skibet. Rederierne kunne således – uden at dette ville gå ud over søfolkene – sænke søfolkernes løn til et niveau, der svarede til den hidtidige nettoløn.

DIS-ordningen blev ikke notificeret til Kommissionen, da man dengang ikke mente, at ordninger, der (umiddelbart) kun vedrørte personbeskatning, var omfattet af Traktatens regler.

I 1998 klagede 3F (dengang SID) til Kommissionen over ordningen, idet 3F blandt andet mente, at DIS-ordningen ikke var forenelig med det indre marked, fordi alle søfolk, og altså ikke kun søfolk fra en medlemsstat, fik skattefritagelse. Som følge heraf indledte Kommissionen en undersøgelse af DIS-ordningen. Som led i denne undersøgelse stillede Kommissionen Danmark en række spørgsmål. Kommissionen besluttede i 2002 efter mere end 4 års undersøgelse, at DIS-ordningen medførte statsstøtte, men at der ikke var tvivl om, at ordningen var forenelig med det indre marked. Som følge heraf åbnede Kommissionen ikke en formel undersøgelsesprocedure.

Efterfølgende indbragte 3F i januar 2003 Kommissionens beslutning for Retten, der i 2007 afviste sagen. Rettens kendelse om afvisning blev appelleret til Domstolen, der hjemviste sagen til

fornyset behandling for så vidt angik det ene spørgsmål om, hvorvidt Kommissionen skulle have indledt en formel undersøgelsesprocedure, sag **T-30/03 RENV, 3F**.

Under sagen argumenterede regeringen bl.a. for, at Kommissionen kun kan og skal åbne den formelle undersøgelsesprocedure, hvis der er tvivl om,

hvorvidt en ordning er i forenelig med det indre marked, og at der ikke kunne være tvivl om, at DIS-ordningen var i overensstemmelse med det indre marked, idet ordningen var i overensstemmelse med de relevante statsstøtteretningslinjer. Retten var enig med Danmark og fastslog, at Kommissionen ikke var forpligtet til at åbne en formel undersøgelsesprocedure. 3F har efterfølgende appelleret sagen til Domstolen.

FORBEDRET ADGANG TIL EU-DOMSTOLENS RETSPRAKSIS

I 2011 introducerede EU-domstolen en ny søgemaskine på sin hjemmeside: www.curia.europa.eu. Det er nu for første gang muligt at søge elektronisk i al domspraksis fra alle EU's retsinstanser tilbage til 1952. Samtidig blev der også givet adgang til elektronisk søgning i EU-domstolens bibliotek, der aktuelt omfatter mere end 340.000 titler af relevans for udviklingen af EU-retten.

2.6 SKATTEOMRÅDET

I 2011 var der navnlig én dom på skatteområdet, som tiltrak sig opmærksomhed i Danmark. Det drejede sig om den såkaldte ambi-dom, som fulgte en præjudiciel forelæggelse fra Østre Landsret vedr. principperne for tilbagebetaling af ambi-afgiften, sag **C-398/09, Lady & Kid mod Skatteministeriet**. Ambi'en blev opkrævet i årene 1988-1991. I 1992 kendte EU-Domstolen afgiften i strid med 6. momsdirektiv. Som følge heraf fik en række virksomheder helt eller delvist den betalte ambi tilbage. Der opstod efterfølgende en række retssager i Danmark mellem

forskellige virksomheder på den ene side og Skatteministeriet på den anden side omkring omfanget og vilkårene for tilbagebetaling af ambi, navnlig vedr. spørgsmålet om modregning af sparede arbejdsafgifter (hindring af såkaldt ugrundet berigelse). Under sagen ved EU-Domstolen argumenterede regeringen, støttet af Kommissionen, for lovligheden af den danske praksis. I *Lady & Kid*-dommen konstaterede Domstolen sammenfattende, at tilbagesøgning af beløb erlagt i urigtig formening om skyld udelukkende kan give anledning til en ugrundet berigelse i tilfælde, hvor de beløb, som en afgiftspligtig person med urette har erlagt i form af en afgift, som er opkrævet i en medlemsstat i strid med EU-retten, er blevet direkte overvæltet på køberen. Det følger heraf, at EU-retten er til hinder for, at en medlemsstat nægter at tilbagebetale en uretmæssig afgift med den begrundelse, at de af den afgiftspligtige med urette erlagte beløb er blevet udlignet gennem en besparelse som følge af den samtidige ophævelse af andre afgifter, eftersom en sådan udligning, fra et EU-retligt synspunkt, ikke kan betragtes som en

ugrundet berigelse i relation til denne afgift.

Ambi-dommen blev fulgt op af Doms-tolen i en anden dansk sag, den såkaldte *Danfoss-Sauer-dom*, **C-94/10, Danfoss og Sauer-Danfoss mod Skatteministeriet**, der var forelagt af Vestre Landsret. Hér havde Domstolen lejlighed til at vurdere spørgsmålet om tilbagebetaling af uretmæssigt erlagte afgifter og mulighederne for at kræve erstatning i overvæltningssituationer. I dommen fastslog Domstolen, at en stat kan afvise den endelige købers tilbagebetalingskrav af en overvæltet EU-stridig afgift og tilsvarende afvise den endelige købers erstatningskrav i den forbindelse. Men forudsætningen herfor er imidlertid, at det er muligt for den endelige køber i henhold til national ret at kunne rette sine tilbagebetalings- og erstatningskrav mod den afgiftspligtige og rent faktisk få disse dækket hos denne. Set i forhold til dansk ret må det vel erkendes, at det ikke er afklaret, om det er muligt for den endelige køber at kunne rette sine tilbagebetalings- og erstatningskrav mod den afgiftspligtige.

Endelig kan fremhæves EU-Domstoles dom i sag **C-371/10, National Grid Indus**, hvor EU-Domstolen tog hul på problemstillingen om exit-beskatning, jf. også den danske direkte sag herom. Under sagen argumenterede regeringen for, at den omtvistede skatteordning var retfærdiggjort ud fra hensynene til at sikre opretholdelse af de enkelte medlemsstaters beskatningskompetence, og at forhindre en vilkårlig omfordeling af medlemsstaternes selskabsskattebase til andre medlemsstater.

I dommen har EU-Domstolen nu anerkendt, at de grundlæggende principper bag de nationale regler om endelig fastsættelse af fraflytterbeskatning af urealiserede kapitalgevinster på selskabers finansielle aktiver og passiver principielt ikke strider mod EU-retten. På dette punkt fik de intervenerende regeringer, herunder den danske, fuldt ud medhold. EU-retten er derimod til hinder for, at der foretages en øjeblikkelig opkrævning af skatten i forbindelse med selve fraflytningen.

Domstolen har med denne vigtige dom nu anerkendt, at de grundlæggende principper bag de nationale regler om endelig fastsættelse af fraflytterbeskatning af urealiserede kapitalgevinster på selskabers finansielle aktiver og passiver principielt ikke strider mod EU-retten. På dette punkt fik de intervenerende regeringer, herunder den danske, fuldt ud medhold. EU-retten er derimod til hinder for, at der foretages en øjeblikkelig opkrævning af skatten i forbindelse med selve fraflytningen.

Med dommen er der derimod ikke taget stilling til, om der efter EU-retten gælder samme retstilstand i forhold til selskabers erhvervsmæssige aktiver ved fraflytning (i modsætning til finansielle aktiver som var sagens genstand i denne sag). Dette spørgsmål vil blive afgjort i den verserende sag C-261/11, Kommissionen mod Danmark.

2.7 CO₂-KVOTER

Forvaltningen af EU's CO₂-kvotesystem og kvotesystemets virkning ift. 3. lande har i 2011 været genstand for flere

sager ved EU-Domstolen. Danmark har i 2011 deltaget i tre sager ved EU-Domstolen om CO₂-kvoter. Afsættet for sagerne er EU's CO₂-kvotesystem, der helt overordnet går ud på, at virksomheder tildeles et vist antal CO₂-kvoter. Hvis de omfattede virksomheder udleder CO₂, skal de herefter aflevere CO₂-kvoter svarende til udledningen. Den grundlæggende idé bag systemet er, at virksomhederne skal tildeles "for få" kvoter, således at virksomhederne enten må nedbringe deres udledning eller købe yderligere kvoter af andre virksomheder, der har nedbragt deres udledning og derfor har kvoter i overskud. Der skabes dermed et marked for handel med CO₂-kvoter.

Polen og Estland besluttede i 2007 at tildele polske og estiske virksomheder relativt mange kvoter i perioden 2008-2012. Dette kunne føre til og førte rent faktisk til, at mange polske og estiske virksomheder ikke manglede CO₂-kvoter, og at prisen for kvoter blev meget lav, hvilket igen mindskede virksomhedernes incitament til at nedbringe deres udledning af CO₂.

Kommissionen stillede spørgsmålstegn ved systemerne for Polens og Estlands tildeling af CO₂-kvoter, hvilket førte til to retssager ved Domstolen, sag **C-504/09 P, Kommissionen mod Polen**, og sag **C-505/09 P, Kommissionen mod Estland**. Under disse retssager valgte Danmark at støtte Kommissionens fortolkning af de fælles regler. Polen og Estland vandt sagerne, da Domstolen ikke fandt, at Kommissionen i det daværende retsgrundlag havde de fornødne kompetencer til at hindre den måde, som Polens og Estlands tildeling af kvoter var foregået på.

Sag **C-366/10, Air Transport Association of America** vedrørte en udvidelse af CO₂-kvotereglernes anvendelsesområde til lufttransportsektoren. Fra 1. januar 2012 blev luftfartsselskaber omfattet af EU's CO₂-kvotesystem. Luftfartsselskaberne skulle således fra 1. januar 2012 aflevere CO₂-kvoter for alle flyvninger til eller fra en lufthavn i EU svarende til den samlede udledning fra hele flyvningen, uanset om denne foregik over EU eller ej. Tre amerikan-

ske luftfartsselskaber og en brancheorganisation anlagde sag, idet de mente, at det var i strid med blandt folkerettens regler om jurisdiktion og internationale traktater på luftfartsområdet, at flyselskaber skulle aflevere kvoter for udledning uden for EU's område. Danmark deltog i sagen og argumenterede for, at EU's kvoteregler er i overensstemmelse med folkeretten. Domstolen var enig heri.

2.8 ARBEJDSMARKEDET OG SOCIALE YDELSER

Den danske regering har i 2011 deltaget i flere retssager om spørgsmål, der har betydning for det danske arbejdsmarked, bl.a. ift. ferielovgivning. Retten til årlig betalt ferie var genstand for dommen i sag **C-214/10, KHS mod Winfried Schulte**. Sagen vedrørte især spørgsmålet om regulering af bortfald af retten til årlig betalt ferie, når sådan ferie ikke er afholdt pga. sygdom. Regeringen afgav indlæg i sagen, da ferieloven i samspil med en række kollektive overenskomster indeholder begrænsninger ift. overførsel af

ferie mellem flere på hinanden følgende ferieår (referenceperioder). I dommen fastslog Domstolen, at direktivet skal fortolkes således, at det ikke er til hinder for nationale love eller praksis, herunder kollektive overenskomster, der begrænser kumulation af sådanne ferierettigheder for en lønmodtager, der har været uarbejdsdygtig i flere på hinanden følgende referenceperioder. Om overførselsperiodens længde fastslog Domstolen samtidig, at enhver overførselsperiode i væsentlighed bør overstige varigheden af den referenceperiode, for hvilken den er tildelt.

Spørgsmålet om adgangen til at medtage

sociale ydelser i andre EU-medlemslande har været genstand for en række sager. Således har nationale regler for at tage uddannelsesstøtte med til studier i udlandet affødt flere sager om foreneligheden med EU-retten, herunder sag **C-542/09, Kommissionen mod Holland**, hvor Danmark afgav indlæg i 2011. Sagen vedrørte de hollandske regler om adgang til studiestøtte ved studier i udlandet. Spørgsmålet var, om de begrænsninger i adgangen til studiestøtte, som navnlig havde betydning for børn af vandrende arbejdstagere, var forenelige med EU-retten. I sagen argumenterede man fra dansk side for, at studiestøtte til studier i udlandet ikke

ARBEJDSMARKEDETS PARTER

En række EU-direktiver vedr. arbejdsmarkedsregulering er i Danmark gennemført ved kollektiv overenskomst. Regeringens indlæg i retssager, der vedrører reguleringen af arbejdsmarkedet, udarbejdes i tæt dialog med arbejdsmarkedets parter. Regeringen sørger således

for løbende og direkte information til arbejdsmarkedets parter om alle sager, som regeringen kan intervenere i, ligesom arbejdsmarkedets parter inviteres til direkte dialog om regeringens skriftlige og mundtlige indlæg i sager på arbejdsmarkedsområdet.

kan sidestilles med andre sociale ydelser, som tilkommer vandrende arbejdstagere i henhold til Traktatens bestemmelser og afledt ret. Også en række andre lande, bl.a. Tyskland, Belgien, Sverige og Finland, har afgivet indlæg i sagen, der ventes afgjort i løbet af 2012.

I forbindelse med udvidelsen af EU i 2004 blev der mellem en række af de daværende medlemsstater (herunder Danmark og Nederlandene) og de 8 nye central- og østeuropæiske medlemsstater indgået en aftale om, at de EU-retlige regler om arbejdskraftens frie bevægelighed i en overgangsperiode i vidt omfang ikke skulle finde anvendelse.

En række virksomheder havde i Nederlandene indgået aftaler om udførelse af arbejde. Dette arbejde blev i strid med nederlandsk ret udført af polske arbejdstagere. En nederlandsk domstol forelagde i de forenede sager **C-307/09 – C-309/09, Vicoplus m.fl.** spørgsmål om fortolkning af arbejdstagerbegrebet i aftalen med de 8 øst- og centraleuropæiske medlemsstater, navnlig ift. mulighederne for at at

forbyde vikarbureauer at stille arbejdskraft til rådighed i Nederlandene. Regeringen deltog i sagen, da Danmark ligesom Nederlandene var part i aftalen med de øst- og centraleuropæiske medlemsstater, og idet Danmark i overgangsperioden forbød vikarbureauer at stille øst- og centraleuropæere til rådighed i Danmark. Under sagen argumenterede regeringen for, at aftalen i overgangsperioden bl.a. gav mulighed for at forbyde vikarbureauer at stille øst- og centraleuropæiske arbejdstagere til rådighed. Domstolen var enig i dette synspunkt.

2.9. KRÆNKELSER PÅ INTERNETTET

Domstolen har i 2011 behandlet flere sager om jurisdiktion (dvs. hvilken medlemsstats domstole, der er kompetente) i sager om krænkelse på internettet. Danmark deltog i sagerne, da de kunne have betydning for mulighederne for at sagsøge danske medier i andre medlemsstater, f.eks. i forbindelse med offentliggørelse af billedmateriale.

Sag **C-509/09, eDate**, vedrørte Manfred Lauber, der i Tyskland var dømt for mord. En østrigsk hjemmeside offentliggjorde omkring tidspunktet for Manfred Laubers prøveløsladelse en artikel om mordet. Manfred Lauber anlagde efterfølgende sag i Tyskland mod ejeren af den østrigske hjemmeside med påstand om blandt andet erstatning, idet offentliggørelsen af artiklen ifølge Manfred Lauber var i strid med tysk ret. Ejeren af hjemmesiden påstod sagen afvist, da sagen, ifølge ham, kun kunne anlægges i Østrig. Sag **C-161/10, Martinez** vedrørte en artikel, som den engelske avis, Sunday Mirror, offentliggjorde på internettet. Ifølge artiklen var den franske skuespiller, Oliver Martinez, fundet sammen sin ekskæreste, Kylie Minogue. Oliver Martinez anlagde efterfølgende sag i Frankrig med påstand om erstatning, idet han mente, at offentliggørelsen af artiklen var i strid med fransk ret. Sunday Mirror påstod sagen afvist, da sagen ifølge avisen kun kunne anlægges i Det Forenede Kongerige. Sagerne blev forelagt EU-Domstolen, der behandlede de to sager under ét. Under sagen

argumenterede regeringen bl.a. for, at domstole i en medlemsstat, hvor den ansvarlige for en hjemmeside ikke er etableret, kun er kompetente, hvis det anfægtede indhold eller netstedet har en særlig tilknytning til den stat, hvor retten er beliggende, og at denne tilknytning rækker ud over den blotte mulighed for at besøge hjemmesiden på et for sagsøgeren forståeligt sprog.

I dommen anlagde EU-Domstolen en ganske bred fortolkning af Bruxellesforordningens artikel 5, nr. 3, hvilket umiddelbart forekommer vanskeligt håndterbart i praksis, og muligheden for forumshopping i disse ofte meget kontroversielle sager synes nærliggende. Med dommen vil danske medier fremover skulle sikre sig, at alle artikler overholder lovgivningen i samtlige medlemsstater, eller leve med risikoen for sagsanlæg i et hvilket som helst EU-land. Som den danske regering argumenterede for under den mundtlige forhandling, kan det frygtes, at medierne for at beskytte sig mod søgsmål vil føle sig tilskyndet til at holde sig »lidt tilbage« og undgå at offentliggøre kon-

troversielle historier på internettet.

2.10 AKTINDSIGT

Åbenhed om arbejdet i EU og borgernes ret til aktindsigt i EU-institutionernes dokumenter er et af de områder, som man fra dansk side lægger stor vægt på. Det gælder naturligvis også i forhold til domstolssagerne. EU-Domstolen har været vigtig i forhold til at klargøre og fortolke de regler, der gælder på området. Adgangen til aktindsigt i institutionernes dokumenter er fastlagt i artikel 15(3) i Traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde, og de særlige regler, der gælder for EU-institutionernes behandling af anmodninger om aktindsigt, er i dag fastlagt i en rådsforordning (rådsforordning 1049/2001/). EU-domstolen har igennem en omfattende praksis konkretiseret disse regler, og dette er fortsat et godt eksempel på et område, hvor EU-Domstolen har haft væsentlig og positiv betydning set med danske øjne. Fra dansk side har man også i 2011 inter文neret i en række sager om fortolkningen af EU's aktindsigtsregler.

De sager, som regeringen inter文nerede i i 2011, vedrørte principielle spørgsmål i relation til fortolkningen af reglerne om aktindsigt. Det gjaldt bl.a. sager på konkurrenceområdet, der er præget af særlige procedurer og i nogen grad af særlige omstændigheder, afgrænsningen af dokumentbegrebet, forholdet til de særlige regler, der gælder for databeskyttelse, og behandlingen af dokumenter, der stammer fra en medlemsstat, men som er i en institutions besiddelse.

Domstolen afsagde den 21. juli dom i en vigtig sag om de forhold, der gælder for retten til aktindsigt på området vedr. fusionskontrol, i appelsagen **C-506/08 P, MyTravel**. Sagen udsprang af et større sagskompleks, der startede, da Kommissionen i 1999 traf beslutning om, at en fusion mellem MyTravel og en andet rejseselskab stred mod fællesskabsretten, hvilket EU-Domstolen senere annullerede i en retssag anlagt af selskaberne. Sagen var anlagt af MyTravel, der ønskede indsigt i de forhold, der lå til grund for Kommissionens beslutning, og illustrerer en klar tendens til, at en meget stor andel af sagerne om aktindsigt vedrører

konkurrencesager. Sagen om aktindsigt var principiel og vigtig bl.a. fordi den vedrørte spørgsmålene om dokumenter vedr. Kommissionens interne procedurer i relation til behandlingen af fusions sagen og interne dokumenter med rådgivning fra Kommissionens juridiske tjeneste. I dommen bliver det bl.a. slået fast, at de hensyn, der kan gøres gældende i forhold til risikoen for alvorlig skade på Kommissionens beslutningsproces, og som derfor kan begrunde undtagelse fra retten til aktindsigt, ikke gælder med samme styrke, når denne proces er afsluttet. Domstolen fandt også, at Kommissionen havde anvendt undtagelsen om beskyttelse af juridisk rådgivning fejlagtigt, og understregede i den forbindelse betydningen af åbenhed for institutionernes legitimitet. Domstolen gav på dette grundlag appellerne, herunder Danmark, medhold i de væsentligste anbringender, og dommen er et vigtigt fortolkningsbidrag om øget åbenhed.

Retten fastslog i en anden vigtig dom i sag **T-436/09, Dufour** den 26. oktober 2011, at databaser er omfattet

af dokumentbegrebet i aktindsigtsforordningen. En fransk forsker, Julien Dufour, havde anlagt sagen mod Den Europæiske Centralbank (ECB) ved Retten med påstand om annullation af ECB's beslutning om afslag på aktindsigt den 2. september 2009 vedrørende "de databaser, der har gjort det muligt at udarbejde rapporter om ansættelse af personale og personalets mobilitet i perioden fra 1999-2009". Dufour havde anmodet om aktindsigt i forbindelse med forberedelsen af sin doktorafhandling. Danmark intervenerede i sagen til fordel for Dufour. Retten annullerede ECB's afgørelse og anførte som del af sin begrundelse, at der nødvendigvis må anvendes en bred definition af dokumentbegrebet af hensyn til aktindsigtsforordningens formål om mest mulig aktindsigt.

I en sag om forholdet mellem aktindsigtsforordningen og databeskyttelsesforordningen, sag **T-82/09 Denekamp**, afviste Retten modsat sagsøgerens påstand om fejlagtig begrundelse for ikke at give aktindsigt til en nederlandsk journalist, der havde søgt

aktindsigt i Europa-Parlamentet bl.a. vedr. deltagelse i den supplerende pensionsfond. Danmark havde interveneret til fordel for sagsøgeren sammen med Sverige og Finland. Retten gav Europa-Parlamentet medhold, bl.a. fordi den fandt, at sagsøgeren ikke tilstrækkeligt havde godtgjort en særlig interesse i at få udleveret dokumenterne, der vedrørte personlige oplysninger i henhold til databeskyttelsesdirektivet, som var nødvendig for at Europa-Parlamentet kunne afveje denne interesse overfor hensynet til beskyttelse af personlige data.

3. EU-DOMSTOLENS GENERELLE UDVIKLING

Udviklingen med en stigende sagsmængde og lange sagsbehandlingstider, der gennem de seneste år har præget arbejdet ved EU-Domstolen, er fortsat gennem 2011. Indsatsen fra både Domstolen og Rettens side for at effektivisere sagsgangen og dermed nedbringe sagsbehandlingstiden har båret frugt, men der er stadig behov for forbedringer, sagsmængden taget i betragtning. I 2011 fremsatte Domstolen et forslag til større reform af EU-domstolen, bl.a. ved ændring af Statutten, der bl.a. vil betyde en forøgelse af antallet af dommere ved Retten og indførelse af en vicepræsident ved Domstolen, med henblik på at forbedre håndteringen af den stigende sagsmængde og nedbringe sagsbehand-

lingstiden.

3.1 SAGSMÆNGDE

Den løbende sagsmængde ved EU-Domstolen er fortsat stigende. Ifølge EU-Domstolens årsrapport for 2011 blev der således i 2011 anlagt 1410 nye sager; 688 ved Domstolen og 722 ved Retten. Det er for andet år i træk det højeste tal nogensinde og en fortsættelse af den klare udvikling, der har karakteriseret de senere år. Antallet af indbragte præjudicielle sager er for tredje år i træk det højeste nogensinde, og i forhold til 2009 er der tale om en stigning på næsten 41% (423 sager i 2011 mod 302 sager i 2009).

Tendensen må forventes at fortsætte, blandt andet fordi der kan forventes yderligere forelæggelser på de områder, hvor EU-domstolen efter ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten har fået visse beføjelser. Det gælder bl.a. det politi- og strafferetlige samarbejde, samt i et vist, mere begrænset, omfang den fælles udenrigspolitik (i relation til kompetence og annulationsøgsmål). Tilsvarende må Retten vente en stigning i sagsmængden i form af direkte søgsmål vedrørende retlige og indre anliggender, og eksempelvis i relation til REACH-forordningen vedrørende kemikalielovgivning.

3.2 ARBEJDSMETODER OG SAGSBEHANDLING

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved Retten er steget fra 24,7 måneder i 2010 til 26,7 måneder per sag i 2011. Sagsbehandlingstiden er dog stadig nedbragt fra gennemsnitligt 27,2 måneder per sag i 2009 til trods for at antallet af sager er steget med næsten 30 pct. (561 sager i 2009 mod 722 sager i 2011). Den længere sagsbehandlingstid

NYE SAGER VED EU-DOMSTOLEN 2009-2011

Nye sager	2009	2010	2011
Domstolen	561	631	688
Retten	568	636	722
I alt	1129	1267	1410

ved Retten må endvidere bl.a. tilskrives sagernes mere tekniske karakter (statsstøtte, konkurrenceret m.v.).

Det er i denne forbindelse væsentligt at være opmærksom på både den stigende tekniske kompleksitet i sagerne, de krav, der må stilles til en retssikkerhedsmæssigt tilfredsstillende sagsbehandling og de vilkår, som følger af arbejdet under ét fælles sprogregime.

Der vil også i de kommende år være stort fokus på yderligere effektivisering af arbejdet ved EU-Domstolen med henblik på at sikre tilfredsstillende behandling af en fortsat stigende sagsmængde.

For yderligere information om udviklingen henvises til EU-domstolens hjemmeside, hvor EU-domstolens årsrapport kan findes, www.curia.europa.eu.

ELEKTRONISK FORKYNDELSE AF DOKUMENTER: E-CURIA

Ved beslutning af 13. september 2011 lancerede EU-domstolen sit nye elektroniske system for forkyndelse af procesdokumenter. Systemet, "e-curia", er siden da gradvist blevet udrullet i de enkelte medlemslande. Danmark gik over til anvendelse af det elektroniske forkyndelsessystem i november 2011. Systemet indebærer, at der spares betydelige administrative ressourcer både hos EU-domstolen

som institution og i forbindelse med administrationen af EU-retssagerne i de enkelte medlemslande. Det gælder f.eks. ift. behandlingen af de præjudicielle forelæggelser, hvor medlemslandene løbende modtager information om alle retssager, som forelægges EU-domstolen fra de enkelte domstole i medlemslandene.

4. OVERSIGTER, RETSSAGER OG DOMME

4.1 DOMME AFSAGT I 2011, SOM DANMARK VAR INVOLVERET I

T-362/08, IFAW INTERNATIONALER TIERSCHUTZ-FONDS MOD KOMMISSIONEN

Påstand: Ved dom af 18. december 2007 i sag C-64/05 P ophævede Domstolen dommen af 30. november 2004 afsagt af Retten i Første Instans i sag T-168/02, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds mod Kommissionen, Sml. II, s. 4135, vedrørende annullation af Kommissionens afgørelse af 26. marts 2002, hvorved den meddelte afslag på sagsøgerens begæring af 20. december 2001 om aktindsigt i dokumenterne vedrørende den nedklassificering af en del af Elbens munding ved Hamburg, der er et naturreservat beskyttet ved Natura 2000-planen, fastsat ved Rådets direktiv 92/43/EØF, der var foretaget med henblik på forlængelse af den eksisterende landingsbane tilhørende Daimler Chrysler Aerospace GmbH til brug for slutmontage af Airbus A3XX. Som følge heraf begærede sagsøgeren — i lyset af Domstolens dom i appelsagen — ved skrivelse af 13. februar 2008 på ny aktindsigt i de samme dokumenter og genfremsatte denne begæring den 29. april 2008 i overensstemmelse med artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1049/2001. [...]

Dom afsagt 13.01.11

C-307/09, C-308/09, C-309/09, P.U.H. VICOPLUS S.C. / B.A.M. VERMEER CONTRACTING SP. Z.O.O / OLBEK INDUSTRIAL SERVICES Z.O.O. MOD MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Sagen vedrører: Skal artikel 49/50 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab fortolkes således, at de er til hinder for en national bestemmelse som den, der er fastsat i artikel 2 i Wet arbeid vreemdelingen, sammenholdt med artikel 1e, stk. 1, litra c), i Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdeligen, hvorefter tilrådhedsstilling af arbejdstagere som omhandlet i artikel 1, stk. 3, litra c), i direktiv 96/71/EF er underlagt krav om en beskæftigelsestilladelse? På grundlag af hvilke kriterier skal det afgøres, om der foreligger tilrådhedsstilling af arbejdstagere som omhandlet i artikel 1, stk. 3, litra c) i direktiv 96/71/EF?

Dom afsagt 10.02.11

**C-34/09, GERARDO RUIZ ZAMBRANO MOD OFFICE
NATIONALE DE L'EMPLOI**

Sagen vedrører: Tillægger én eller flere af bestemmelserne i artikel 12, 17 og 18 i TEF – læst hver for sig eller i sammenhæng – unionsborgeren en ret til at opholde sig på den medlemsstats område, hvori unionsborgeren er statsborger, uafhængigt af, om unionsborgeren forudgående har udøvet sin ret til fri bevægelighed på medlemsstaternes område? De resterende præjudicielle spørgsmål vedrører fortolkningen af TEF 12,17, og 18 sammen med artikel 21, 24 og 34 i chartret om grundlæggende rettigheder.

Dom afsagt 08.03.11

**C-477/08, CHARLES DEFOSSEZ MOD CHRISTIAN
WIART, OFFICE NATIONAL DE L'EMPLOI FONDS DE
FERMETURE D' ENTREPRISES, CGEA DE LILLE**

Sagen vedrører: Artikel 8a i Rådets direktiv 80/987/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens som ændret ved Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2002/74/EF – som i stk. 1 bestemmer, at såfremt en virksomhed, der har aktiviteter i mindst to medlemsstater, bliver insolvent, er det garantiinstitutionen i den medlemsstat, hvor arbejdstageren sædvanligvis udfører eller udførte sit arbejde, der skal dække betalingen af arbejdstagerens tilgodehavender, og i stk. 2 bestemmer, at omfanget af arbejdstagerens rettigheder fastslås i henhold til den lovgivning, der gælder for den pågældende garantiinstitution – skal fortolkes således, at den angiver den kompetente institution og dermed udelukker alle andre institutioner, eller om bestemmelsen under hensyntagen dels til direktivets formål, som er at styrke rettighederne for arbejdstagere, der gør brug af deres ret til fri bevægelighed, og dels til direktivets artikel 9, stk. 1 – hvoraf fremgår, at direktivet ikke berører medlemsstaternes mulighed for at anvende eller indføre administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser, som er gunstigere for arbejdstagerne – skal fortolkes således, at den ikke fratager arbejdstageren retten til at gøre krav på dækning under en mere gunstig dækning tegnet hos den institution, som arbejdstageren er forsikret i via sin arbejdsgivers bidragsbetaling i henhold til national lovgivning, i stedet for forsikringsdækning, som er tegnet hos den anden institution.

Dom afsagt 10.03.11

C-400/08, KOMMISSIONEN MOD SPANIEN

Påstand: At Kongeriget Spanien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 43 EF, idet det har fastsat restriktioner for etablering af indkøbscentre, der følger af by 7/1996 om planlægning af detailhandel og af lovgivningen på samme område i den selvstyrende region Catalonien (by 18/2005 om detaildistribution, dekret 378/2006 om gennemførelse af by 18/2005 og dekret 379/2006 om godkendelse af den nye sektorplan for detaildistribution).

Den omhandlede spanske og catalanske lovgivning (by 7/1996, catalansk by 18/2005, catalansk dekret 378/2006 og 379/2006) kræver, at erhvervsdrivende, som ønsker at åbne, udvide, flytte eller overdrage et stort indkøbscenter eller ændre dets aktiviteter, skal have en tilladelse fra regionens regering -ud over den obligatoriske kommunale næringsstilladelse, der har til formål at sikre, at det pågældende center er i overensstemmelse med gældende byplanlægning. Ved tilgivelse af tilladelsen til at etablere et detailhandelscenter er undergivet en bedømmelse efter en række kriterier, herunder hvorvidt projektet er tilpasset sektorplanen for detaildistribution, mens at der ikke kan gives tilladelse til noget center, som ikke overholder samtlige bestemmelser i denne plan, projektets lokalisering i byzone og den ansøgende virksomheds etableringsgrad. Kommissionen er af den opfattelse, at den omhandlede spanske og catalanske lovgivning udgør ubegrundede restriktioner for etableringsfriheden i artikel 43 EFs forstand.

Dom afsagt 24.03.11

C-434/09, SHIRLEY MCCARTHY MOD SECRETARY OF STATE FOR THE HOME DEPARTMENT

Sagen vedrører: Er en person med både irsk og britisk statsborgerskab, som har opholdt sig i Det Forenede Kongerige i hele sit liv, en "berettiget person" i den betydning, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 3 i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2004/38/EF? Har en sådan person "haft lovligt ophold" i værtsmedlemsstaten som omhandlet i direktivets artikel 16 under omstændigheder, hvor vedkommende ikke var i stand til at opfylde betingelserne, der er fastsat i artikel 7 i direktiv 2004/38/EF om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område).

Dom afsagt 05.05.11

C-384/09, S.A.R.L. PRUNUS MOD DIRECTEUR DES SERVICES FISCAUX

Sagen vedrører: Er artikel 56 EF ff. til hinder for en lovgivning som den, der følger af artikel 990 D ff. i code général des impôts, som giver juridiske personer, hvis virkelige ledelse har hjemsted i Frankrig, elelr, fra 1. Januar 2008, i en medlemsstat i Den Europæiske Union, mulighed for at opnå fritagelse for den omtvistede skat og som betinger denne mulighed, for så vidt angår juridiske personer, hvis virkelige ledelse har hjemsted i et tredjeland, af, at der mellem Frankrig og den pågældende stat er indgået en overenskomst om administrativ bistand til bekæmpelse af skattesvig og skatteunderdragelse, eller af, at disse selskaber i medfør af en overenskomst, der indeholder en klausul om forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, ikke må undergives en hårdere beskatning end den, der gælder for juridiske personer, hvis virkelige ledelse har hjemsted i Frankrig? Er artikel 56 EF ff. til hinder for en lovgivning som den, der følger af artikel 990 F i code général des impôts, som tillader skattemyndighederne at pålægge enhver juridisk person, som er mellemstillet skyldneren eller skyldnerne af den omhandlede skat og den faste ejendom eller rettigheder til fast ejendom, solidarisk hæftelse for den skat, som er foreskrevet ved artikel 990 D ff. i code général des impôts?

Dom afsagt 05.05.11

C-316/09, MSD SHARP & DOHME GMBH MOD MERCKLE GMBH

Sagen vedrører: Omfatter artikel 88, stk. 1, litra a), i direktiv 2001/83 om oprettelse af fællesskabskodeks for humanmedicinske for humanmedicinske lægemidler også offentlig reklame for receptpligtige lægemidler, når reklamerne alene indeholder oplysninger, som forelå for godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsesproceduren, og som under alle omstændigheder bliver tilgængelige for enhver, der køber præparat, og når oplysningerne ikke tilbydes modtagerne uopfordret, men kun er tilgængelige på Internettet for, der selv søger de pågældende oplysninger?

Dom afsagt 05.05.11

T-250/08, BATCHELOR MOD KOMMISSIONEN

Påstand: Dette annullationssøgsmaal efter artikel 230 EF er rettet mod Kommissionens stiltiende afslag af 9. april 2008 og dens udtrykkelige afslag af 16. maj 2008, der blev givet i henhold til forordning (EF) nr. 1049/2001 (1) (»forordningen om aktindsigt«), hvorved Kommissionen gav afslag på sagsøgerens anmodning om aktindsigt i dokumenter vedrørende underretning om foranstaltninger truffet i henhold til artikel 3a, stk. 1, i Rådets direktiv 89/552/EØF af 3. oktober 1989 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelsen af tv- radiospredningsvirksomhed. Sagsøgeren har anført, at den anfægtede beslutning tilsidesætter artikel 253 EF og artikel 7, stk. 1, og artikel 8, stk. 1, i forordningen om aktindsigt og derfor bliver ugyldig på grund af en tilsidesættelse af en væsentlig formforskrift, navnlig ved ikke at give tilstrækkelig begrundelse for afslaget på aktindsigt i de anførte dokumenter. Sagsøgeren har endvidere gjort gældende, at den anfægtede beslutning ved at give afslag på aktindsigt i de anførte dokumenter har tilsidesat artikel 255 EF og artikel 1, litra a), artikel 2, stk. 1, artikel 3 og artikel 4, stk. 1-6, i forordningen om aktindsigt. Navnlig har sagsøgeren anført, at den anfægtede beslutning tilsidesætter forordningen om aktindsigt, idet den fastslår, at undtagelserne i artikel 4, stk. 3, andet afsnit og i artikel 4, stk. 2, første og tredje led, finder anvendelse, og endelig at den anfægtede beslutning ved ikke at give en begrundelse for det delvise afslag på aktindsigt i de anførte dokumenter tilsidesætter artikel 4, stk. 6, i forordningen om aktindsigt.

Dom afsagt 24.05.11

C-165/09 - C-167/09, STICHTING NATUUR EN MILIEU OG STICHTING ZUID-HOLLANDSE MILIEUFEDERATIE MOD COLLEGE VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZUID-HOLLAND

Sagen vedrører bl.a.: Indebærer pligten til direktivkonform fortolkning, at de ved Wet milieubeheer gennemførte pligter i henhold til direktiv 2008/1/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening kan og skal fortolkes således, at der ved afgørelsen vedrørende en ansøgning om miljøgodkendelse fuldt ud skal tages hensyn til de nationale emissionslofter for SO² og NO_x i henhold til direktiv 2001/81/EF om national emissionslofter for visse luftforurenende stoffer (herefter: NEC-direktivet), navnlig for så vidt det drejer sig om pligterne i art. 9, stk. 4, i direktiv 2008/1?

Dom afsagt 26.05.11

T-471/08, TOLAND MOD EUROPA-PARLAMENTET

Påstand: Afgørelse A(2008) 10636 truffet den 11. august 2008 af næstformanden for Europa-Parlamentets præsidium, medlem af Europa-Parlamentet, Dianna Wallis, og rettet til Ciarán Toland annulleres, for så vidt som der herved er meddelt sagsøgeren afslag på aktindsigt i den interne revisionsberetning nr. 06/02, som er afgivet den 9. januar 2008 af Europa-Parlamentets interne revisionstjeneste med titlen »Revision af godtgørelsen af udgifter til medlemmernes assistenter «.

Europa-Parlamentet tilpligtes at meddele sagsøgeren aktindsigt i den interne revisionsberetning nr. 06/02, som er afgivet den 9. januar 2008 af Europa-Parlamentets interne revisionstjeneste med titlen »Revision af godtgørelsen af udgifter til medlemmernes assistenter«.

Dom afsagt 07.06.11

C-152/10, UNOMEDICAL A/S MOD SKATTEMINISTERIET

Sagen vedrører: Skal en dialysepose, fremstillet af plastmaterialer, der er specialdesignet til og alene kan anvendes i forbindelse med et dialyseapparat tariferes i Kapitel 90, KN-position 9010 90 30, som værende en ”del” og/eller ”tilbehør” til et dialyseapparat, jf. kapitelbestemmelse 2, b), til toldtariffens kapitel 90 eller Kapitel 39, KN position 3926 90 99, som plast eller varer deraf? Skal en urinopsamlingspose, fremstillet af plastmaterialer, der er specialdesignet til og derfor alene kan og udelukkende faktisk anvendes i forbindelse med katetre tariferes i Kapitel 90, KN-position 9018 39 90 30, som værende en ”del” og/eller ”tilbehør” til et kateter, jf. kapitelbestemmelse 2, b), til toldtariffens kapitel 90 eller Kapitel 39, KN-position 3926 90 99, som plast eller varer deraf?

Dom afsagt 6.06.11

C-506/08 P, MYTRAVEL GROUP PLC MOD KOMMISSIONEN (APPEL)

Påstande: Domskonklusionens punkt 2 i dommen afsagt af Retten i Første Instans den 9. september 2008 i sag T-403/05 ophæves. Beslutning truffet af Kommissionen den 5. september 2005 (D(2005) 8461) annulleres — i overensstemmelse med den påstand, som MyTravel Group plc nedlagde ved Retten i Første Instans — for så vidt angår afslaget på aktindsigt i Kommissionens rapport og andre arbejdsdokumenter. Beslutning truffet af Kommissionen den 12. oktober 2005 (D(2005) 9763) annulleres — i overensstemmelse med den påstand, som MyTravel Group plc nedlagde ved Retten i Første Instans — for så vidt angår afslaget på aktindsigt i Kommissionens andre interne dokumenter.

Dom afsagt 21.07.11

C-325/09, SECRETARY OF STATE FOR THE HOME DEPARTMENT MOD MARIA DIAS

Sagen vedrører: Såfremt en EU-statsborger, der opholder sig i en medlemsstat, hvor hun ikke er statsborger, før gennemførelsen af direktiv 2004/38 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område var indehaver af en opholdstilladelse, der var gyldigt udstedt i henhold til artikel 4, stk. 2, i direktiv 68/360/EØF om afskaffelse af restriktioner om rejse og ophold inden for Fællesskabets for medlemsstaternes arbejdstagere og deres familiemedlemmer, men som i en periode i tilladelsens løbetid vsar frivilligt arbejdsløs, ikke selvforsørgende og ikke opfyldte betingelserne for udstedelsen af en sådan tilladelse, forblev pågældende da alene på grund af sin indehavelse af tilladelsen en person, som ”har haft lovligt ophold” i værtsmedlemsstaten, således at der senere har kunnet opnås en tidsubegrænset ret til ophold i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 2004/38/EF? Såfremt fem års ophold i træk som arbejdstager før den 30. April 2006 ikke afgiver grundlag for den tidsubegrænsede ret til ophold, der er indført ved artikel 16, stk. 1, i direktiv 2004/38/EF, medfører et sådant uafbrudt ophold som arbejdstager en tidsubegrænset ret til ophold direkte i henhold til EU-traktatens artikel 18, stk. 1, på baggrund af, at der er en mangel i direktivet?

Dom afsagt 21.07.11

C-397/09, SCHEUTEN SOLAR TECHNOLOGY MOD FINANZAMT GELSENKIRCHEN-SÜD

Sagen vedrører: Er artikel 1, stk. 1 i direktiv 2003/49/EF (om en fælles ordning for beskatning af renter og royalties, der betales mellem associerede selskaber i forskellige medlemsstater) til hinder for en ordning, hvorefter renter på et lån, som et selskab i en medlemsstat betaler til et associeret selskab i en anden medlemsstat, medregnes i beregningsgrundlaget for erhvervsskat for det førstnævnte selskab? Såfremt spørgsmålet besvares bekræftende: Skal artikel 1, stk. 10 i direktivet fortolkes således, at medlemsstaterne ligeledes har mulighed for ikke at anvende direktivet, når betingelserne i direktivets art. 3, litra b), for, at der foreligger et associeret selskab på tidspunktet for betaling af renterne, ikke har været opfyldt i en sammenhængende periode på mindst to år? Kan medlemsstaterne i så tilfælde umiddelbart påberåbe sig direktivets art. 1, stk. 10 i forhold til det betalende selskab?

Dom afsagt 21.07.11

C-14/10, NICKEL INSTITUTE MOD SECRETARY OF STATE FOR WORK AND PENSIONS

Sagen vedrører: Fortolkningen og gyldigheden af Kommissionens direktiv 2008/58/EF (om ændring med henblik på den 30. tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 67/548/EØF om tilnærmelse af lovgivning om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer), Kommissionens forordning 790/2009 (om ændring, med henblik på tilpasning til den tekniske og videnskabelige udvikling, af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger), samt Kommissionens direktiv 2009/2/EF (om 31. tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 67/548/EØF om tilnærmelse af lovgivning om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer).

Dom afsagt 21.07.11

C-15/10, ETIMINE SA MOD SECRETARY OF STATE FOR WORK AND PENSIONS

Sagen vedrører: Fortolkning og gyldighed af Kommissionens direktiv 2008/58 om ændring med henblik på den 30. tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 67/548/EØF om tilnærmelse af lovgivning om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer og Kommissionens forordning nr. 790/2009 om ændring, med henblik på tilpasning til den tekniske og videnskabelige udvikling, af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Dom afsagt 21.07.11

C-398/09, LADY & KID A/S M.FL. MOD SKATTEMINISTERIET

Sagen vedrører: Fortolkning vedrørende fællesskabsrettens krav til national lovgivning om tilbagebetaling af afgifter, som er opkrævet i strid med fællesskabsretten

Dom afsagt 06.09.11

E-4/11*, ARNULF CLAUDER

Sagen vedrører: Fortolkning af artikel 16, stk. 1 samt artikel 7, stk. 1, i direktiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område.

Dom afsagt 26.07.11

---

*EFTA-Domstolen har jurisdiktion til at afgøre EØS-retlige spørgsmål, der angår de EFTA-medlemsstater, der har tiltrådt EØS-aftalen (Norge, Liechtenstein og Island). EFTA-Domstolen behandler traktatbrudssøgsmål anlagt af EFTA-Tilsynsmyndigheden (ESA) samt sager anlagt mod ESA og besvarer desuden præjudicielle spørgsmål angående fortolkning af EØS-regler. EFTA-Domstolen varetager således i vidt omfang de samme opgaver for EFTA-lande, som EU-Domstolen varetager for EU-medlemsstaterne.

T-29/08, LIGA PARA A PROTECCAO DA NATUREZA MOD KOMMISSIONEN

Påstand: Kommissionens generalsekretærs afgørelse om i besvarelse af en anmodning om bekræftelse at afslå LPN's ansøgning om aktindsigt i dokumenterne vedrørende opførelsen af Baixo Sabors vandreservoir, annulleres. Indledningsvis bemærkes, at de oplysninger, LPN har anmodet Kommissionen om, må anses for at være oplysninger, der kan og skal stilles til rådighed for sagsøgeren henset til de vigtige miljøinteresser, som denne forening varetager og beskytter i forbindelse med projektet om opførelse af Baixo Sabors vandreservoir (forordning nr. 1367/2006 (1) og forordning nr. 1049/2001 (2)). Undtagelserne til formodningen om, at der foreligger en tungtvejende offentlig interesse i oplysningernes offentliggørelse (artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006), fritager ikke Kommissionen fra dens forpligtelse til at foretage en afvejning af deres grundlag i ethvert konkret tilfælde. Kommissionen skal altid fortolke grundene til afslag restriktivt.

Dom afsagt 09.09.11

C-155/10, BRITISH AIRWAYS MOD WILLIAMS M.FL.

Sagen vedrører: Fortolkning af artikel 7 i Rådets direktiv 93/104/EF (om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden) og i Rådets direktiv 2003/88/EF om samme. Endvidere spørges til § 3 i den europæiske aftale, der er bilagt Rådets direktiv 2000/79/EF (om iværksættelse af den europæiske aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden for mobile arbejdstagere i civil luftfart, som er indgået af Sammenslutningen af Europæiske Luftfartsselskaber (AEA), European Transport Workers' Federation (ETF), European Cockpit Association (ECA), Den Europæiske Organisation for Regionale Luftfartsselskaber (ERA) og Den Internationale Charterflysammenslutning (IACA)).

Dom afsagt 15.09.11

T-30/03 RENV, 3F MOD KOMMISSIONEN

Det påstås, at Kommissionens beslutning K(2002)4370 annulleres, for så vidt det er besluttet ikke at gøre indsigelser mod de fiskale foranstaltninger, der siden 1. januar 1989 har været gældende for sømænd om bord på fartøjer, der er registreret i Danmark, enten i DAS eller i DIS.

Dom afsagt 27.09.11
Sagen er appelleret.

C-94/10, DANFOSS ET SAUER-DANFOSS MOD SKAT- TEMINISTERIET

Sagen vedrører: Er fællesskabsretten til hinder for, at en medlemsstat afviser et tilbagebetalingskrav, der rejses af en virksomhed, hvorpå en direktivstridig punktafgift er blevet overvæltet, når afvisningen – under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende – sker med den begrundelse, at det ikke er denne virksomhed, som har indbetalt afgiften til staten? Er fællesskabsretten til hinder for, at en medlemsstat afviser et erstatningskrav, der rejses af en virksomhed, hvorpå en direktivstridig punktafgift er blevet overvæltet, når afvisningen – under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende – sker med den af medlemsstaten anførte begrundelse (nemlig at virksomheden ikke er den umiddelbart skadelidte, og at der ikke foreligger en direkte årsagsforbindelse mellem et eventuelt tab og den ansvarspådragende adfærd)?

Dom afsagt 20.10.11

C-474/10, SEAPORT E.A. MOD DEPARTMENT OF THE ENVIRONMENT FOR NORTHERN IRELAND

Sagen vedrører: Skal direktiv 2001/42 (om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet) fortolkes således, at når en statslig myndighed, som udarbejder en plan, der er omfattet af artikel 3, selv er en myndighed, som er pålagt det overordnede ansvar på miljøområdet i en medlemsstat, kan medlemsstaten afvise at udpege en myndighed i hht. artikel 6, stk. 3, som skal høres i hht. artikel 5 og 6? Skal direktivet fortolkes således, at når den pågældende myndighed, som udarbejder en plan, der er omfattet af artikel 3, selv er den myndighed, som er pålagt det overordnede ansvar på miljøområdet i medlemsstaten, skal medlemsstaten sikre, at der udpeges et høringsorgan, som er adskilt fra denne myndighed? Skal direktivet fortolkes således, at kravet i artikel 6, stk. 2, om at de i artikel 6, stk. 3, omhandlede myndigheder og den i artikel 6, stk. 4, omhandlede offentlighed tidligt får konkret lejlighed til ”inden for en passende frist” at udtale sig, kan gennemføres ved bestemmelser, hvorefter den myndighed, som er ansvarlig for planens udarbejdelse, i hver enkelt sag godkender den frist, inden for hvilken der skal afgives udtalelse, eller skal selve bestemmelserne til gennemførelse af direktivet fastsætte en frist, eller forskellige frister afhængig af omstændighederne, for afgivelse af disse udtalelser?

Dom afsagt 20.10.11

C-509/09 OG C-161/10, EDATE ADVERTISING OG MARTINEZ ET MARTINEZ

Sagen vedrører: Fortolkning af Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/31/EF om visse retlige aspekter af informations-samfundstjenester.

Dom afsagt 25.10.11

C-505/10, PARTREDERIEET SEA FIGHTER MOD SKATTEMINISTERIET

Skal artikel 8, stk. 1, litra c, i Rådets direktiv 92/81/EØF af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for mineralolier fortolkes således, at mineralolier, der leveres til anvendelse i en gravemaskine, der er fastmonteret på et skib, men som følge af egen selvstændig motor og olietanke fungerer uafhængigt af skibets fremdriftsmotor, under omstændigheder som de i sagen foreliggende fritages for afgift?

Dom afsagt 10.11.11

**C-256/11, DERECI M.FL. MOD ØSTRIGS INDEN-
RIGSMINISTER (MED FREMSKYNDET PROCEDURE)**

Sagen vedrører: Fortolkning af TEUF artikel 20 om indførelse af unionsborgerskab.

Dom afsagt 15.11.11

**C-327/10, HYPOTECNI BANKA, A.S. MOD UDO MIKE
LINDNER**

Sagen vedrører: Såfremt en af parterne i en retssag er statsborger i en anden stat end den, hvor den pågældende retssag finder sted, begrundes denne omstændighed da, at der foreligger et grænseoverskridende forhold som omhandlet i TEUF artikel 81, som er en af betingelserne for, at forordning 44/2001 (om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på civil- og handelsretlige område) finder anvendelse? Udelukker forordningen anvendelsen af nationale bestemmelser, der gør det muligt at anlægge sag mod personer, hvis adresse er ukendt? Såfremt andet spørgsmål besvares benægtende, kan afgivelse af indlæg fra en af retten beskikket procesværg for den sagsøgte i sagen da i sig selv anses for sagsøgtes accept af den stedlige rets kompetence som omhandlet i artikel 24 i forordningen, selv når tvistens genstand er et krav, der udspringer af en forbrugeraftale, og retterne i Tjekkiet i henhold til denne forordnings artikel 16, stk. 2, ikke er kompetente til at træffe afgørelse i denne tvist? Kan en værnetingsaftale om en bestemt rets stedlige kompetence anses for at begrunde den valgte rets internationale kompetence som omhandlet i artikel 17, stk. 3 i forordningen, og hvis dette er tilfældet, gælder dette også i tilfælde af, at værnetingsaftalen om stedlig kompetence er ugyldigt, fordi den strider mod artikel 6, stk. 1 i direktiv 93/13/EØF (om urimelig kontraktvilkår i forbrugeraftaler)?

Dom afsagt 17.11.11

C-214/10, WINFRIED SCHULTE MOD KHS AG

Sagen vedrører: Skal artikel 7, stk. 1 i direktiv 2003/88/EF fortolkes således, at den er til hinder for national lovgivning og/eller praksis, hvorefter retten til årlig betalt mindsteferie ophører ved udløbet af referenceperioden og/eller overførselsperioden også når arbejdstageren har været uarbejdsdygtig i en længere periode (hvorved denne længerevarende uarbejdsdygtighed har til følge, at retten til mindsteferie kan samles sammen for flere år, hvis muligheden for en sådan overførsel ikke er tidsmæssigt begrænset)? Såfremt dette spørgsmål besvares benægtende, skal denne overførselsmulighed da bestå i en periode på mindst 18 måneder?

Dom afsagt 22.11.11

T-82/09, DENNEKAMP MOD PARLAMENTET

Påstand: Den 20. oktober 2008 begærede sagsøgeren med hjemmel i forordning (EF) nr. 1049/2001 ved Europa-Parlamentet aktindsigt i i) alle dokumenter, som viser, hvilke parlamentsmedlemmer (MEP'ere) der også er omfattet af den supplerende pensionsordning, ii) en liste over navne på de MEP'ere, som den 1. september 2005 var omfattet af den supplerende pensionsordning, og iii) en liste over navne på de nuværende medlemmer, som er omfattet af den supplerende pensionsordning, og for hvem Parlamentet betaler et månedligt bidrag. Parlamentet afslog sagsøgerens begæring, og bekræftede dette afslag i dets afgørelse af 17. december 2008. Med det foreliggende søgsmål har sagsøgeren nedlagt påstand om, at Europa-Parlamentets afgørelse A(2008) 22050 af 17. december 2008 om afslag på aktindsigt, som begæret af sagsøgeren med hjemmel i forordning (EF) nr. 1049/2001, annulleres.

Dom afsagt 23.11.11

C-371/10, NATIONAL GRID INDUS B.V. MOD INSPECTEUR VAN DE BELASTINGDIENST RIJNSMOND / KANTOOR ROTTERDAM

Sagen vedrører: Kan et selskab, når den medlemsstat, hvori det blev stiftet, som følge af, at selskabet flytter sit faktiske hovedsæde fra denne stat til en anden medlemsstat, pålægger selskabet en exitskat, på fællesskabsrettens nuværende udviklingstrin påberåbe sig artikel 43 EF (nu artikel 49 TEUF) over for fra flytningsstaten? Såfremt dette spørgsmål besvares bekræftende: strider en exitskat som den foreliggende, der inddrager kapitalgevinsten af de aktiver, som selskabet har flyttet, svarende til de aktiver, man har konstateret eksisterede på fraflytningstidspunktet – og som opkræves uden at der gives henstand eller mulighed for at tage hensyn til senere værditab – imod artikel 43 EF (nu artikel 49 TEUF) i den forstand, at exitskatten ikke kan begrundes med det argument, at det er nødvendigt at fordele beskatningskompetencen mellem medlemsstaterne? Påvirkes svaret på det forudgående spørgsmål også af, at den pågældende exitskat vedrører en (valuta-)gevinst, som er opstået under nederlandsk skattejurisdiktion, og at en sådan gevinst som følge af de skatteregler, der gælder i tilflytningsstaten, ikke er synlig dér?

Dom afsagt 29.11.11

C-329/11, ACHUGHBABIAN MOD PRÉFET DU VAL-DE-MARNE (FREMSKYNDET PROCEDURE)

Sagen vedrører: Når der henses til anvendelsesområdet for direktiv 2008/115/EF af 16. december 2008, er direktivet da til hinder for en national lovgivning som artikel L.621-1 i code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile, der foreskriver pålæggelse af en fængselsstraf for en tredjelandsstatsborger, alene fordi han er indrejst eller opholder sig ulovligt på det nationale område?

Dom afsagt 06.12.11

**C-371/08, ZIEBELL (TIDL. NURAL ÖRNEK) MOD LAND
BADEN-WÜRTTEMBERG**

Sagen vedrører: Er beskyttelsen mod udvisning i henhold til artikel 14, stk. 1 i associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 til fordel for en tyrkisk statsborger, der har en retsstilling som omhandlet i artikel 7, stk. 1, 1. pkt., 2. led, i nævnte afgørelse og i de ti forudgående år har haft ophold i den medlemsstat, i forhold til hvilken denne retsstilling gælder, undergivet bestemmelsen i artikel 28, stk. 3, litra a), i direktiv 2004/38/EF, som gennemført i den pågældende medlemsstat, således at der kun må træffes afgørelse om udvisning, hvis afgørelsen er bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed som fastlagt af medlemsstaterne?

Dom afsagt 08.12.11

**C-157/10, BANCO BILBAO VIZCAYA ARGENTARIA, SA
MOD ADMINISTRACIÓN GENERAL DEL ESTADO**

Sagen vedrører: Skal artikel 63 og 65 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde fortolkes således, at de er til hinder for en national bestemmelse (vedtaget unilateralt eller i henhold til en bilateral dobbeltbeskatningsoverenskomst), som i selskabsretten og inden for rammerne af bestemmelserne om undgåelse af dobbeltbeskatning forbyder fradrag af skat, der skal betales i andre EU-medlemsstater af indkomster, der er oppebåret på deres område og underlagt den nævnte beskatning, når den pågældende skat til trods for skattepligten ikke betales på grund af skattefritagelse, skattelettelse eller andre skattefordele?

Dom afsagt 08.12.11

C-275/10, RESIDEX CAPITAL IV CV MOD GEMEENTE ROTTERDAM

Sagen vedrører: Indebærer sidste punktum i artikel 88, stk. 3, EF, nu artikel 108, stk. 3, TEUF, at de nationale domstole - i et tilfælde som det foreliggende, hvor den ulovlige støtteforanstaltning er gennemført på den måde, at der er ydet långiveren en garanti med den virkning, at låntager blev i stand til at opnå et lån fra långiver, hvilket ikke havde været muligt for låntager på normale markedsvilkår – i medfør af deres pligt til at ophæve virkningerne af den ulovlige støtteforanstaltning er forpligtet til, eller i al fald beføjet til at genoprette situationen fra før garantien blev stillet, også selv om dette ikke fører til, at det under garantien ydede lån tilbageføres?

Dom afsagt 08.12.11

C-585/10, NIELS MØLLER MOD HADERSLEV KOMMUNE

Sagen vedrører: Skal bestemmelsen i bilag I, pkt. 6.6, litra c i Rådets direktiv 96/61/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening fortolkes således, at pladser til gylte er omfattet af bestemmelsen?

Dom afsagt 15.12.11

C-316/10, DANSKE SVINEPRODUCENTER MOD JUSTITSMINISTERIET

Sagen vedrører: Skal EF-traktatens artikel 249, stk. 2, og artikel 37 i Rådets forordning 1/2005 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning (EF) nr. 1255/97 samt bestemmelserne i artikel 3, litra f) og g) sammenholdt med kapitel II, punkt 1.1., litra f), og punkt 1.2, og bestemmelserne i artikel 3, litra g) sammenholdt med kapitel VII, punkt D, i bilag I til transportforordningen fortolkes således, at medlemsstaterne er afskåret fra at udstede nationale regler, der fastsætter detaljerede krav til henholdsvis indvendig transporthøjde, inspektionshøjde og lastetæthed?

Dom afsagt 21.12.11

C-482/10, TERESA CICALA MOD REGIONE SICILIANA

Sagen vedrører: Fortolkningen af TEUF artikel 263, stk. 2 om annullationssøgsmål og TEUF artikel 296, stk. 2 om begrundelsespligt for retsakter samt fortolkningen af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheders artikel 41, stk. 2, litra c), om pligten for forvaltningen til at begrunde sine beslutninger?

Dom afsagt 21.12.11

C-366/10, THE AIR TRANSPORT ASSOCIATION OF AMERICA M.FL. MOD THE SECRETARY OF STATE FOR ENERGY AND CLIMATE CHANGE M.FL.

Sagen vedrører: Fortolkning af direktiv 2003/78/EF som ændret ved direktiv 2008/101/EF (om ændring af direktiv 2003/87/EF med henblik på inddragelse af luftfartsaktiviteter i ordningen for handel med drivhusgasemissionskvoter i Fællesskabet).

Dom afsagt 21.12.11

4.2 VERSERENDE SAGER*, HVORI DANMARK AFGAV INDLÆG I 2011

T-291/10, MARTIN

Dato for skriftligt indlæg 07.02.11

C-342/10, KOMMISSIONEN MOD FINLAND

Dato for skriftligt indlæg 21.02.11

C-404/10 P, EDITIONS ODILE JACOBS

Dato for skriftligt/mundtligt indlæg 04.04.11/ 08.12.11

T-436/09, DUFOUR

Dato for mundtligt indlæg 07.06.11

T-452/10, CLIENTEARTH MOD RÅDET

Dato for skriftligt indlæg 09.06.11

C-577/10, KOMMISSIONEN MOD BELGIEN

Dato for skriftligt indlæg 27.06.11

T-82/09, DENNEKAMP

Dato for mundtligt indlæg 28.06.11

C-477/10 P, AGROFERT

Dato for mundtligt indlæg 08.09.11

T-92/11, ANDERSEN MOD KOMMISSIONEN

Dato for skriftligt indlæg 08.09.11

C-593/10 P, RÅDET MOD KADI

Dato for skriftligt indlæg 09.09.11

C-232/11, KOMMISSIONEN MOD DANMARK

Dato for skriftligt indlæg 19.09.11 (svarskrift)

C-504/09 P, KOMMISSIONEN MOD POLEN

Dato for mundtligt indlæg 29.09.11

C-505/09 P, KOMMISSIONEN MOD ESTLAND

Dato for mundtligt indlæg 29.09.11

C-542/09, KOMMISSIONEN MOD NEDERLANDENE

Dato for mundtligt indlæg 10.11.11

T-114/09, VIASAT BROADCASTING

Dato for skriftligt indlæg 10.10.11

T-212/09, DANMARK MOD KOMMISSIONEN (HEKTARSTØTTE)

Dato for mundtligt indlæg 27.09.11

4.2 VERSERENDE SAGER*, HVORI DANMARK AFGAV INDLÆG I 2011 - PRÆJUDICIELLE SAGER

C-505/10, SEAFIGHTER

Dato for skriftligt indlæg 07.02.11

C-152/10, UNOMEDICAL A/S MOD SKATTEMINISTERIET

Dato for skriftligt indlæg 03.03.11

C-482/10, CICALA

Dato for skriftligt/mundtligt indlæg 05.04.11/ 06.10.11

C-275/10, RESIDEX

Dato for mundtligt indlæg 13.04.11

C -155/10, WILLIAMS M.FL.

Dato for mundtligt indlæg 14.04.11

C-617/10, ÅKERBERG FRANSSON

Dato for skriftligt indlæg 26.04.11

C-18/11, PHILIPS ELECTRONICS

Dato for skriftligt indlæg 27.04.11

C-214/10, KHS

Dato for mundtligt indlæg 03.05.11

C-292/10, G

Dato for mundtligt indlæg 25.05.11

C-327/10, LINDNER

Dato for mundtligt indlæg 25.05.11

C-40/11, IIDA

Dato for skriftligt indlæg 23.05.11

C-83/11, RAHMEN

Dato for skriftligt indlæg 14.06.11

C-371/10, NATIONAL GRID INDUS

Dato for mundtligt indlæg 21.06.11

C-149/11, LENO MERKEN

Dato for skriftligt indlæg 20.07.11

C-256/11, DERECI

Dato for skriftligt/mundtligt indlæg 28.07.11/ 27.09.11

C-221/11, DEMIRKAN

Dato for skriftligt indlæg 29.08.11

C-260/11, EDWARDS

Dato for skriftligt indlæg 19.09.11

C-307/10, THE CHARTERED INSTITUTE OF PATENT ATTORNEYS

Dato for mundtligt indlæg 11.10.11

C-356/11 OG C-357/11, O OG S

Dato for skriftligt indlæg 20.10.11

C-335/11 OG C-337/11, RING

Dato for skriftligt indlæg 24.20.11

C-366/10, AIR TRANSPORT ASSOCIATION OF AMERICA

Dato for mundtligt indlæg 05.07.11

C-209/10, POST DK MOD KONKURRENCERÅDET

Dato for mundtligt indlæg 01.03.11

C-329/11, ACHUGBABIAN

Dato for skriftligt indlæg 25.10.11

C-443/11, JELTES

Dato for skriftligt indlæg 21.12.11

C-474/10, SEAPORT

Dato for skriftligt indlæg 14.01.11

C-94/10, DANFOSS SAUER

Dato for mundtligt indlæg 17.02.11

Indlæg i alt ved EFD og RFI i 2011: 47

---

*Sager hvor der pr. 31. december 2011 ikke var faldet dom.

5. OVERSIGT, TRAKTATSKRÆNKELSESSAGER

5.1 GENERELT

Traktatkrænkelserprocedurernes **administrative** fase indledes med, at Kommissionen sender en åbningsskrivelse til regeringen i det pågældende land, hvori opmærksomheden henledes på, at der efter Kommissionens opfattelse er forhold i den nationale lovgivning, der er uforenelige med landets EU-retlige forpligtelser. Baggrunden vil ofte være specifikke nationale bestemmelser, der synes at stride mod EU-retten, eller medlemsstatens manglende eller ufuldstændige gennemførelse af EU-regler, oftest direktiver. Medlemsstaten får herefter typisk to måneder til at besvare Kommissionens åbningsskrivelse, men fristen kan i særlige tilfælde være kortere.

Finder Kommissionen, at medlemsstatens svar på åbningsskrivelsen ikke er fyldestgørende, fremsender Kommissionen en begrundet udtalelse til medlemsstaten. Den begrundede udtalelse indeholder typisk de samme argumenter som åbningsskrivelsen tilføjet Kommissionens stillingtagen til medlemsstatens

svar på åbningsskrivelsen. Medlemsstaten får ligesom ved åbningsskrivelsen typisk to måneder til at besvare Kommissionens henvendelse, men igen kan fristen være kortere. Såfremt korrespondancen mellem medlemsstaten og Kommissionen ikke fører til enighed, kan Kommissionen anlægge retssag mod medlemsstaten ved Domstolen, hvorved proceduren går ind i den retlige fase.

Den administrative fase giver således medlemsstaterne mulighed for at forhindre indledningen af den retlige del af traktatkrænkelserprocedurerne, idet Kommissionen henlægger sagen, såfremt den finder medlemsstatens svar fyldestgørende. Desuden er der undertiden møder mellem Kommissionen og regeringen for at opklare mulige misforståelser samt for at finde løsninger i sagerne. Kommissionen kan til enhver tid henlægge sagen i den administrative fase, hvis medlemsstaten undervejs ændrer sin lovgivning, eller hvis Kommissionen af en anden grund finder, at sagen ikke bør bringes videre. Kommissionen benytter sig ofte i den administrative fase af yderligere

korrespondance med medlemsstaten i form af supplerende åbningsskrivelser/begrundede udtalelser. En supplerende åbningsskrivelse tjener til at præcisere Kommissionens påstande.

Den **retlige fase** indledes med, at Kommissionen anlægger retssag mod medlemsstaten. Herefter følges proceduren for direkte retssager. Kommissionen har også i denne fase mulighed for at trække sagen tilbage.

I 2011 modtog Danmark 14 åbningsskrivelser (vedrørende i alt 34 åbningsskrivelser) og 4 begrundede udtalelser.

5.2. ÅBNINGSSKRIVELSER OG BEGRUNDEDE UDTALELSER MODTAGET I 2011 SAMT KOMMISSIONENS HENLÆGGELSER I 2011

2006/4636

Vedr. Danmarks tilsidesættelse af sine forpligtelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelsen af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), særlig artikel 2, nr. 38 (forsyningspligttydelse).

- Åbningsskrivelse modtaget: 22.03.05
- Åbningsskrivelse besvaret: 23.05.05
(Undersagsnummer 2004/2304)
- Begrundet udtalelse modtaget: 28.10.11

2008/2147

Vedr. tilsidesættelse af artikel 9 og 11 i direktiv 2006/112 af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem ved at give ikke-afgiftspligtige personer mulighed for at deltage i en momsgruppe

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.11.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 25.01.10
- Stævning: 04.03.11
- Svarskrift: 18.05.11

2008/2157

Vedr. om lovgivningen vedr. exitbeskatning er i strid med TEF artikel 43

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.11.08
- (Supplerende åbningsskrivelse) 25.06.09
- (Supplerende åbningsskrivelse) 25.08.09
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.03.10
- Begrundet udtalelse besvaret: 11.05.10
- Stævning: 26.05.11
- Svarskrift: 11.08.11

2009/4047

Vedr. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (forsyningspligt-direktivet).

- Åbningsskrivelse modtaget: 31.01.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 27.05.11
- Begrundet udtalelse modtaget: 30.09.11
- Begrundet udtalelse besvaret: 29.11.11

2009/4311

Vedr. danske sikkerhedsstandarder for udenlandske sejlskibe og forholdet til TEUF art. 56 og art. 1 i forordning (EØF) nr. 4055/86.

- Åbningsskrivelse modtaget: 20.05.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 20.07.11

2010/0777

Vedr. kørekort (direktiv 2009/113/EF)

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.10.10
- Åbningsskrivelse besvaret: 26.01.11
- Begrundet udtalelse modtaget: 08.04.11
- Begrundet udtalelse besvaret: 07.06.11
- Henlagt af kommissionen: 24.11.11

2010/0776

Vedr. kørekort (direktiv 2009/112/EF)

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.10.10
- Åbningsskrivelse besvaret: 26.01.11
- Begrundet udtalelse modtaget: 08.04.11
- Begrundet udtalelse besvaret: 07.06.11
- Henlagt af kommissionen: 24.11.11

2010/2072

Vedr. fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (direktiv 2000/60/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 04.06.10
- Åbningsskrivelse besvaret: 04.10.10
- Begrundet udtalelse modtaget: 29.10.10
- Begrundet udtalelse besvaret: 28.12.10
- Stævning: 07.07.11
- Svarskrift: 19.09.11

2010/2183

Vedr. lufttrafikaftalen mellem Kongeriget Danmarks regering og Den Russiske Føderations regering, som blev parafet den 8. juli 1998 og efterfølgende bilaterale ordninger.

- Åbningsskrivelse modtaget: 31.01.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.03.11

2008/2147

Vedr. muslingefiskeri med skraber i to Natura 2000-lokaliteter i Limfjorden.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.10.10
- Åbningsskrivelse besvaret: 21.12.10

2011/0076

Vedr. vejinfrastruktur (direktiv 2008/96/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.01.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 28.03.11
- Henlagt af kommissionen: 19.05.11

2011/0077

Vedr. jernbanesikkerhed (direktiv 2008/110/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.01.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 28.03.11
- Henlagt af kommissionen: 29.09.11

2011/0078

Vedr. udsendelsesdirektivet (direktiv 2008/115/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.01.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 28.03.11
- Henlagt af kommissionen: 27.10.11

2011/0079

Vedr. indskudsgaranti (direktiv 2009/14/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.01.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 28.03.11
- Henlagt af kommissionen: 16.06.11

2011/0080

Vedr. betalingssystemer (direktiv 2009/44/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.01.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 28.03.11
- Henlagt af kommissionen: 29.09.11

2011/0416

Vedr. kørekort (direktiv 2006/126/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 17.03.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 27.05.11

2011/0081

Vedr. forurening fra skibe (direktiv 2009/123/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.01.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 28.03.11
- Henlagt af kommissionen: 16.06.11

2011/0417

Vedr. markedsføringstilladelser for lægemidler (direktiv 2009/53/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 17.03.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 27.05.11
- Henlagt af kommissionen: 29.02.11

2011/0082

Vedr. miljøvenligt design (direktiv 2009/125/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.01.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 28.03.11
- Henlagt af kommissionen: 16.06.11

2011/0418

Vedr. moms - afgiftssvig (direktiv 2009/69/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 17.03.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 27.05.11
- Henlagt af kommissionen: 19.05.11

2011/0419

Vedr. punktafgifter for tobak (direktiv 2010/12/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 17.03.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 27.05.11
- Henlagt af kommissionen: 19.05.11

2011/0420

Vedr. CRD III (direktiv 2010/76/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 17.03.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 27.05.11
- Henlagt af kommissionen: 19.05.11

2011/0421

Vedr. moms - normalsats (direktiv 2010/88/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 17.03.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 27.05.11
- Henlagt af kommissionen: 19.05.11

2011/0422

Vedr. bisphenol A (direktiv 2011/8/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 17.03.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 27.05.11
- Henlagt af kommissionen: 19.05.11

2011/0581

Vedr. udvidet anvendelse af aktivstoffet tetraconazol (direktiv 2010/82/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 18.05.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 28.06.11
- Henlagt af kommissionen: 29.09.11

2011/0744

Vedr. geologisk lagring af kuldioxid (direktiv 2009/31/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 18.07.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.09.11

2011/0745

Vedr. angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede produktoplysninger (direktiv 2010/30/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 18.07.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.09.11

2011/0746

Vedr. transportabelt trykbærende udstyr (direktiv 2010/35/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 18.07.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.09.11

2011/0747

Vedr. sikkerhedsregler og -standarder for passagerskibe (direktiv 2010/36/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 18.07.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.09.11

2011/0748

Vedr. tilpasning af bilag om indlandstransport af farligt gods til de videnskabelige og tekniske fremskridt (direktiv 2010/61/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 18.07.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.09.11

2011/0749

Vedr. maksimums-pH-værdier for trombocyt koncentrat
ved udløbet af holdbarhedsperioden (direktiv 2011/38/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 18.07.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.09.11

2011/1034

Vedr. forsvarsrelaterede produkter (direktiv 2009/43/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.09.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.11.11

2011/1035

Vedr. naturgas (direktiv 2009/73/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.09.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.11.11

2011/1036

Vedr. listen over forsvarsrelaterede produkter (direktiv
2010/80/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.09.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.11.11

2011/1037

Vedr. metrologi (direktiv 2011/17/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.09.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.11.11

2011/1146

Vedr. fælles regler for det indre marked for elektricitet (di-
rektiv 2009/72/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.11.11

2011/2056

Vedr. håndtering af affald fra udvindingsindustrien (direktiv 2006/21/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.09.11

2011/2105

Vedr. visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden (direktiv 2003/88/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.11.11

2011/2161

Vedr. EF-rammebestemmelser for nukleare anlægs nukleare sikkerhed (direktiv 2009/71/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.10.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 23.12.11

2011/2179

Vedr. tilrettelæggelse af arbejdstid for personer, der udfører mobile transportaktiviteter (direktiv 2002/15/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.10.11

2011/2191

Vedr. fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (direktiv 2009/28/EF).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.11.11

5.3 VERSERENDE TRAKTATKRÆNKELSESSAGER MOD DANMARK PR. 31.12.2011

291: LUFTFARTSAFTALE MED USA/ "OPEN SKIES"

Kommissionens sagsnr. 1995/2087.

Kommissionen henleder opmærksomheden på dom i sag C-467/98, Kommissionen mod Danmark, da den ikke har modtaget nogen meddelelse om de foranstaltninger, den danske regering har truffet til gennemførelse af dommen af 5. november 2002, hvorefter det er Kommissionens opfattelse, at der er sket en tilsidesættelse af Danmarks forpligtelser i henhold til TEF artikel 228, stk.1.

- Åbningsskrivelse modtaget: 06.06.95
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.07.95
- Begrundet udtalelse modtaget: 16.03.98
- Begrundet udtalelse besvaret: 04.06.98
- Åbningsskrivelse modtaget: 28.07.04
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.10.04

433: TIPS-SAGEN

Kommissionens sagsnr. 2003/4765.

Kommissionens påstand: Det anføres, at en række bestemmelser i loven om visse spil, lotterier og væddemål, som forbyder udbud af, reklame for og formidling af sportsvæddemålstjenester udbudt af tjenesteydere med bevilling i andre medlemsstater er i strid med traktatens artikel 49.

- Åbningsskrivelse: 30.03.04
- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 11.04.06
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 29.06.06
- Åbningsskrivelse besvaret – supplerende: 30.10.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 26.03.07
- Begrundet udtalelse besvaret: 30.05.07

448: VANDRAMMEDIREKTIVET

Kommissionens sagsnr. 2004/2304.

Kommissionens påstand: Danmark har ikke forsynet Kommissionen med de i artikel 3, stk. 8, i direktiv 2000/60/EF (Vandrammedirektivet) fastsatte oplysninger.

- Åbningsskrivelse modtaget: 22.03.05
- Regeringens svar afsendt: 23.05.05
- *Delvist henlagt af Kommissionen: 05.07.05

(Kommissionens sagsnummer 2006/4636: Vedr. Danmarks tilsidesættelse af sine forpligtelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelsen af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), særlig artikel 2, nr. 38 (forsyningspligt)).

- Begrundet udtalelse modtaget: 28.10.11

463: LEASINGBILER 2006

Kommissionens sagsnr. 2005/4925.

Kommissionens påstand: Det anføres, at den danske ordning for registreringsafgift af leasingbiler er i strid med TEF artikel 49 da den ikke er proportional og TEF artikel 49 og 90, da Danmark anvender et afgiftstillæg, der kun finder anvendelse på biler, som herboende personer leaser fra virksomheder etableret i andre medlemsstater.

- Åbningsskrivelse modtaget: 08.02.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.04.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 18.12.06
- Begrundet udtalelse besvaret: 19.02.07

475: HABITATDIREKTIVET

Kommissionens sagsnr. 2006/2144.

Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Rådets direktiv 92/43 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

- Åbningsskrivelse modtaget: 05.07.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.11.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 29.01.10
- Begrundet udtalelse besvaret: 29.03.10

481: FORHOLDSMÆSSIG AFGIFT AF FIRMABILER

Kommissionens sagsnr. 2006/2240.

Kommissionens påstand: Det anføres, at størrelsen af den forholdsmæssige afgift af firmabiler samt et afgiftstillæg på 1,5 % pr. kvartal er i strid med TEF artikel 39, 49 og 90.

- Åbningsskrivelse modtaget: 05.07.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.09.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 18.12.06
- Begrundet udtalelse besvaret: 19.02.07

495: GODTGGØRELSE AF LÆGEMIDLER KØBT PÅ ET TRADITIONELT APOTEK ELLER INTERNETAPOTEL, DER ER ETABLERET I EN ANDEN MEDLEMSSTAT

Kommissionens sagsnr. 2006/2349.

Kommissionens påstand: Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til EF-traktatens artikel 28 og 30 ved at afslå at yde tilskud til humanmedicinske lægemidler indkøbt på et apotek, der er etableret i en anden medlemsstat.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 01.06.07

497: BESKATNING AF UDBYTTEBETALINGER

Kommissionens sagsnr. 2006/4103. Kommissionen mener, at Danmark ikke helt har opfyldt sine forpligtelser i henhold til TEF artikel 56 og de tilsvarende artikler i EØS-aftalen, eftersom Danmark beskatter udbytter og renter modtaget af udenlandske pensionsfonde hårdere end udbytter og renter modtaget af danske pensionsfonde.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 21.05.07
- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 25.06.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 25.08.09

510: AFFALD AF ELEKTRISK OG ELEKTRONISK Udstyr (WEEE)

Kommissionens sagsnr. 2007/2394 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/96/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE). Kommissionens påstand: Danmark har ikke overholdt sine EF-retlige forpligtelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af det direktiv, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.03.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 05.05.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 09.10.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 09.12.09

518: MOMSFRTAGELSE FOR ALMENVELGØRENDE FORENINGER

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2007/2312 om den generelle momsfrigørelse, der efter dansk lov gælder for varer og ydelser, der leveres af almenvelgørende eller på anden måde almennyttige foreninger m.fl. i forbindelse med afholdelsen af aktiviteter, og for varer, som leveres af genbrugsbutikker, der opfylder visse kriterier med hensyn til anvendelse af overskud og aflønning af arbejdskraft, samt på betingelserne for momsfrigørelse af levering af varer og ydelser i forbindelse med indsamlingsarrangementer.

- Åbningsskrivelse modtaget: 27.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 26.08.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 29.01.10
- Begrundet udtalelse besvaret: 29.03.10

519: FØRSTE JERNBANEPAKKE

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/2103 om den danske gennemførelse af direktiv 91/440/EØF med senere ændringer, direktiv 95/18/EF med senere ændringer og direktiv 2001/14/EF, den såkaldte første jernbanepakke.

- Åbningsskrivelse modtaget: 27.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.09.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 09.10.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 09.12.09

522: MOMSGRUPPER

Kommissionens sagsnr. 2008/2147 om manglende overholdelse af artikel 9 og 11 i Rådets direktiv 2006/112/EF om det fælles merværdiafgiftssystem.

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.11.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 25.01.10

524: EXITBESKATNING

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/2157 om at lovgivningen vedrørende exitbeskatning er i strid med TEF artikel 43

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.11.08
- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 25.06.09
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 25.08.09
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.03.10
- Begrundet udtalelse besvaret: 11.05.10

531: MANGLENDE GENNEMFØRELSE AF TO DIREKTIVER VEDR. SKAT

Kommissionens sagsnr. 2009/0030 vedr. manglende gennemførelse af direktiv vedr. skat

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.01.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.03.09

539: REFUSION AF LÆGEBEHANDLING I UDLANDET

Kommissionens sagsnr. 2009/4227 vedr. uoverensstemmelse mellem EF-traktatens art. 49 og forordning 1408/71/EØF og de danske myndigheders afvisning af at udbetale godtgørelse af udgifter til lægebehandling modtaget i en anden medlemsstat

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.05.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 08.07.09

560: EXITBESKATNING AF AKTIER

Kommissionens sagsnr. 2008/4992 vedr. exitbeskatning af aktier og dansk lovgivnings forenelighed med TEUF art. 21, 45 og 49.

- Åbningsskrivelse modtaget: 23.03.10
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.05.10

562: FASTLÆGGELSE AF EN RAMME FOR FÆLLESSKABETS VANDPOLITISKE FORANSTALTNINGER

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2010/2072 vedr. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

- Åbningsskrivelse modtaget: 04.06.10
- Åbningsskrivelse besvaret: 04.10.10
- Begrundet udtalelse modtaget: 29.10.10
- Begrundet udtalelse besvaret: 28.12.10

563: GEBYRER FOR BRUG AF INTERNATIONALE BETALINGSKORT I DANMARK

Kommissionens sagsnummer 2010/2028. Vedrører hvorvidt de danske regler for gebyrer for brug af internationale betalingskort i Danmark er i strid med TEUF art. 63, stk. 2.

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.06.10
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.09.10

565: VEDR. MUSLINGEFISKERI MED SKRABER I TO NATURA 2000-LOKALITETER I LIMFJORDEN

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2010/4157 vedr. muslingefiskeri med skraber i to Natura 2000-lokaliteter i Limfjorden.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.10.10
- Åbningsskrivelse besvaret: 21.12.10

566: VEDR. FØDEVAREHYGIEJNE

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2009/2286 vedr. fødevarerhygiejne

- Åbningsskrivelse modtaget: 25.11.10
- Åbningsskrivelse besvaret: 21.02.11

569: VEDR. FORSYNINGSPLIGT OG BRUGERRETTIGHEDER

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2009/4047 vedr. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (forsyningspligtdirektivet).

- Åbningsskrivelse modtaget: 31.01.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 27.05.11
- Begrundet udtalelse modtaget: 30.09.11
- Begrundet udtalelse besvaret: 29.11.11

570: VEDR. LUFTRAFIKAFTALEN MELLEM KONGERIGET DANMARKS REGERING OG DEN RUSSISKE FØDERATIONS REGERING

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2010/2183 vedr. lufttrafikaftalen mellem Kongeriget Danmarks regering og Den Russiske Føderations regering, som blev parafet den 8. juli 1998 og efterfølgende bilaterale ordninger.

- Åbningsskrivelse modtaget: 31.01.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.03.11

571: VEDR. MANGLENDE GENNEMFØRELSE AF 7 DIREKTIVER

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2011/0416>2011/0422 vedr. kørekort (direktiv 2006/126/EF), markedsføringstilladelser for lægemidler (direktiv 2009/53/EF), moms - afgiftssvig (direktiv 2009/69/EF), punktafgifter for tobak (direktiv 2010/12/EU), CRD III (direktiv 2010/76/EU), moms - normalsats (direktiv 2010/88/EU) og bisphenol A (direktiv 2011/8/EU)

- Åbningsskrivelse modtaget: 17.03.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 27.05.11
- Henlagt af Kommissionen: 19.05.11 (gælder kun for: 2011/0418>2011/0422)
- Henlagt af Kommissionen: 29.09.11 (gælder kun for: 2011/0417)

572: VEDR. SIKKERHEDSSTANDARDER FOR UDENLANDSKE SEJLSKIBE

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2009/4311 vedrørende danske sikkerhedsstandarder for udenlandske sejlskibe og forholdet til TEUF art. 56 og art. 1 i forordning (EØF) nr. 4055/86.

- Åbningsskrivelse modtaget: 20.05.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 20.07.11

574: VEDR. MANGLENDE GENNEMFØRELSE AF 6 DIREKTIVER

Åbningsskrivelse nr. 2011/0744>2011/0749 geologisk lagring af kuldioxid (direktiv 2009/31/EF), angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede produktoplysninger (direktiv 2010/30/EU), transportabelt trykbærende udstyr (direktiv 2010/35/EU), sikkerhedsregler og -standarder for passagerskibe (direktiv 2010/36/EU), indlandstransport af farligt gods til de videnskabelige og tekniske fremskridt (direktiv 2010/61/EU), maksimums-pH-værdier for trombocyt koncentrat ved udløbet af holdbarhedsperioden (direktiv 2011/38/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 18.07.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.09.11
- Henlagt af Kommissionen: 27.10.11 (gælder for 2011/0749)

575: VEDR. MANGLENDE GENNEMFØRELSE AF DIREKTIV OM HÅNTERING AF AFFALD FRA UDVINDINGSINDUSTRIEN

Åbningsskrivelse nr. 2011/2056 vedr. gennemførelsen i dansk ret af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF af 15. marts 2006 om håndtering af affald fra udvindingsindustrien.

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.09.11

577: VEDR. MANGLENDE GENNEMFØRELSE AF DIREKTIV VEDR. TILRETTELÆGGELSE AF ARBEJDSSTID FOR PERSONER, DER UDFØRER MOBIL TRANSPORTSAKTIVTET

Åbningsskrivelse nr. 2011/2179 vedr. gennemførelsen i dansk ret af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 002/15/EF af 11. marts 2002 om tilrettelæggelse af arbejdstid for personer, der udfører mobile transportaktiviteter.

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.10.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 20.12.11

576: VEDR. MANGLENDE GENNEMFØRELSE AF 4 DIREKTIVER VEDR. FORSVARSRELATEREDE PRODUKTER

Åbningsskrivelse nr. 2011/1034>2011/1037 vedr. forsvarsrelaterede produkter (direktiv 2009/43/EF), naturgas (direktiv 2009/73/EF), listen over forsvarsrelaterede produkter (direktiv 2010/80/EU), metrologi (direktiv 2011/17/EU).

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.09.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.11.11

578: VEDR. MANGLENDE GENNEMFØRELSE AF DIREKTIV OM EF-RAMMEBESTEMMELSER FOR NUKLEARE ANLÆGS NUKLEARE SIKKERHED

Åbningsskrivelse nr. 2011/2161 vedr. gennemførelsen i dansk ret af Rådets direktiv 2009/71/EF af 25. juni 2009 om EF-rammebestemmelser for nukleare anlægs nukleare sikkerhed (EUT L 172 af 2.7.2009).

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.10.11
- Åbningsskrivelse besvaret: 23.12.11

579: VEDR. MANGLENDE GENNEMFØRELSE AF DIREKTIV OM FÆLLES REGLER FOR DET INDRE MARKED FOR ELEKTRICITET

Åbningsskrivelse nr. 2011/1146 vedr. gennemførelsen i dansk ret af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF.

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.11.11

580: VEDR. MANGLENDE GENNEMFØRELSE AF DIREKTIV OM VISSE ASPEKTER I FORBINDELSE MED TILRETTELÆGGELSE AF ARBEJDSSTIDEN

Åbningsskrivelse nr. 2011/2105 vedr. gennemførelsen i dansk ret af artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/88/EF af 4. november 2003 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden.

- Åbningsskrivelse modtaget: 28.11.11

581: VEDR. MANGLENDE GENNEMFØRELSE AF DIREKTIV OM FREMME AF ANVENDELSEN AF ENERGI FRA VEDVARENDE ENERGIKILDER

Åbningsskrivelse nr. 2011/2191 vedr. gennemførelsen i dansk ret af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (EØS-relevant tekst).

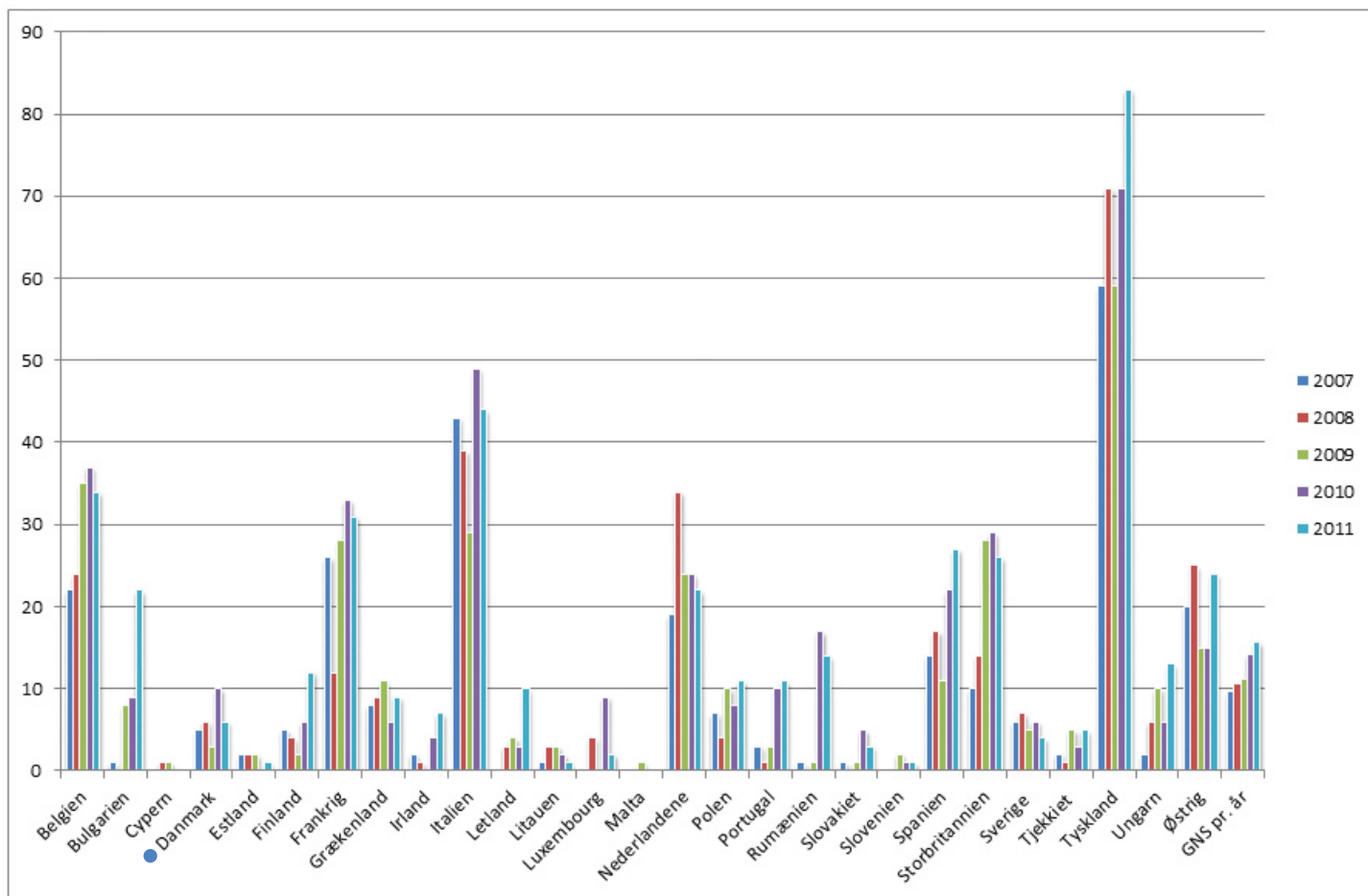
- Åbningsskrivelse modtaget: 28.11.11

BILAG

BILAG 1

PRÆJUDICIELLE FORELÆGGELSER FRA MEDLEMSSTATERNES DOMSTOLE, 2007-2011 (1) (2)

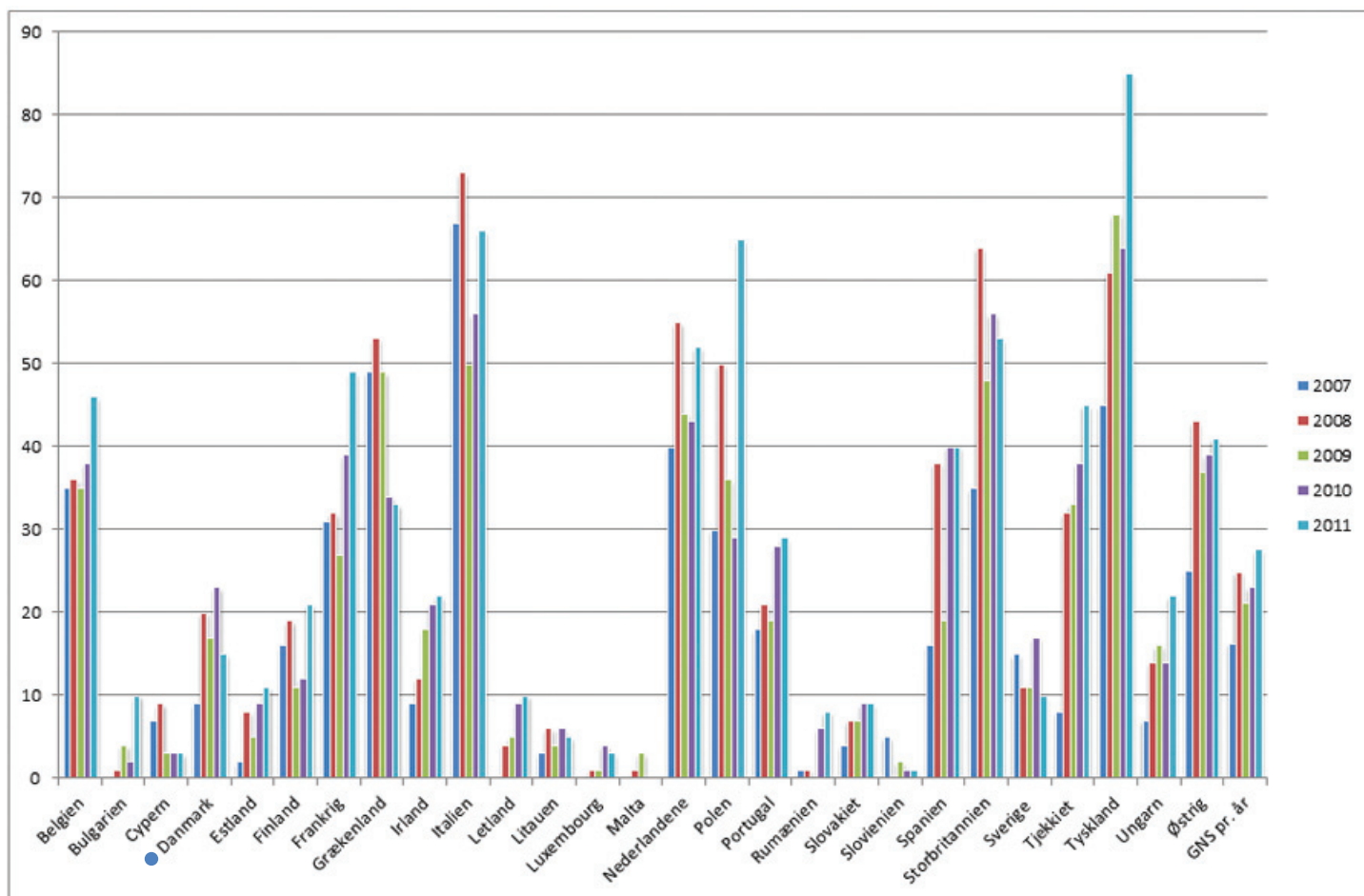
	2007	2008	2009	2010	2011	GNS pr. land
Belgien	22	24	35	37	34	30,4
Bulgarien	1	0	8	9	22	8,0
Cypern	0	1	1	0	0	0,4
Danmark	5	6	3	10	6	6
Estland	2	2	2	0	1	1,4
Finland	5	4	2	6	12	5,8
Frankrig	26	12	28	33	31	26
Grækenland	8	9	11	6	9	8,6
Irland	2	1	0	4	7	2,8
Italien	43	39	29	49	44	40,8
Letland	0	3	4	3	10	4
Litauen	1	3	3	2	1	2
Luxembourg	0	4	0	9	2	3
Malta	0	0	1	0	0	0,2
Nederlandene	19	34	24	24	22	24,6
Polen	7	4	10	8	11	8
Portugal	3	1	3	10	11	5,6
Rumænien	1	0	1	17	14	6,6
Slovakiet	1	0	1	5	3	2
Slovenien	0	0	2	1	1	0,8
Spanien	14	17	11	22	27	18,2
Storbritannien	10	14	28	29	26	21,4
Sverige	6	7	5	6	4	5,6
Tjekkiet	2	1	5	3	5	3,2
Tyskland	59	71	59	71	83	68,6
Ungarn	2	6	10	6	13	7,4
Østrig	20	25	15	15	24	19,8
GNS pr. år	9,6	10,7	11,1	14,3	15,7	12,3

(1) Kilde: Oplysninger fra EU-Domstolens Justitssekretariat.

(2) Præjudicielle forelæggelser fra danske domstole forekommer typisk i sager, hvor en statslig myndighed er part (enten i en civilsag eller en straffesag). Regeringen afgiver som hovedregel indlæg i disse præjudicielle sager.

BILAG 2

MEDLEMSSTATERNES SKRIFTLIGE INDLÆG I PRÆJUDICIELLE SAGER FORELAGT EU-DOMSTOLEN, 2007-2011 (1) (2)

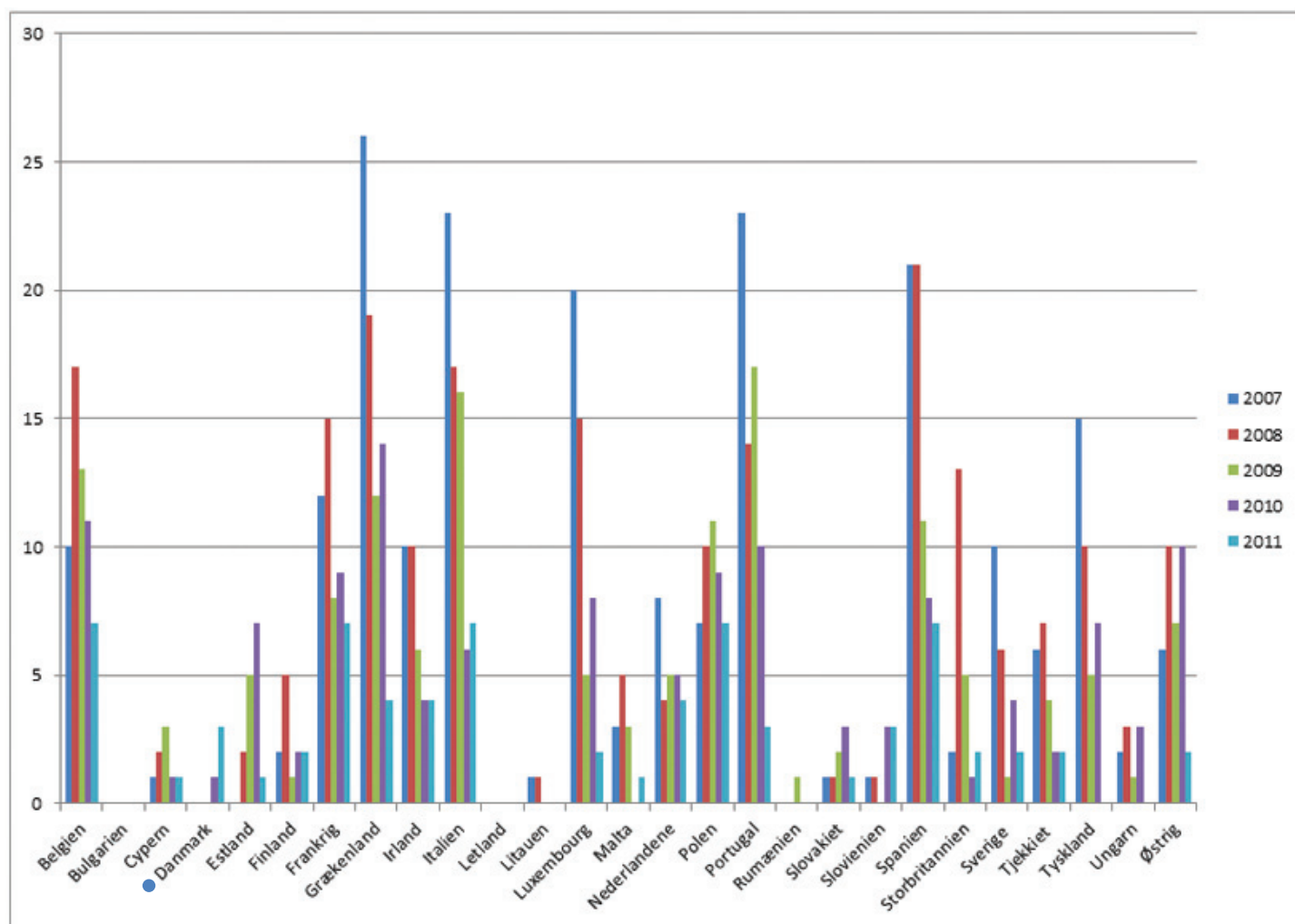
	2007	2008	2009	2010	2011	GNS pr. land
Belgien	35	36	35	38	46	38
Bulgarien	0	1	4	2	10	4,25
Cypern	7	9	3	3	3	5
Danmark	9	20	17	23	15	16,8
Estland	2	8	5	9	11	7
Finland	16	19	11	12	21	15,8
Frankrig	31	32	27	39	49	35,6
Grækenland	49	53	49	34	33	43,6
Irland	9	12	18	21	22	16,4
Italien	67	73	50	56	66	62,4
Letland	0	4	5	9	10	5,6
Litauen	3	6	4	6	5	4,8
Luxembourg	0	1	1	4	3	1,8
Malta	0	1	3	0	0	0,8
Nederlandene	40	55	44	43	52	46,8
Polen	30	50	36	29	65	42
Portugal	18	21	19	28	29	23
Rumænien	1	1	0	6	8	3,8
Slovakiet	4	7	7	9	9	7,2
Slovenien	5	0	2	1	1	1,8
Spanien	16	38	19	40	40	30,6
Storbritannien	35	64	48	56	53	51,2
Sverige	15	11	11	17	10	12,8
Tjekkiet	8	32	33	38	45	31,2
Tyskland	45	61	68	64	85	64,6
Ungarn	7	14	16	14	22	14,6
Østrig	25	43	37	39	41	37
GNS pr. år	16,3	24,9	21,2	23,1	27,6	

(1) Det forekommer, at en medlemsstat alene afgiver mundtligt indlæg i en præjudiciel sag. Nærværende opgørelse vedrører kun skriftlige indlæg.

(2) Kilde: Oplysninger fra EU-Domstolens Justitsekretariat.

BILAG 3

STÆVNINGER MOD MEDLEMSSTATERNE, 2007-2011 (1) (2)

	2007	2008	2009	2010	2011	GNS pr. land
Belgien	10	17	13	11	7	11,6
Bulgarien	0	0	0	0	0	0
Cypern	1	2	3	1	1	1,6
Danmark	0	0	0	1	3	0,8
Estland	0	2	5	7	1	3
Finland	2	5	1	2	2	2,4
Frankrig	12	15	8	9	7	10,2
Grækenland	26	19	12	14	4	15
Irland	10	10	6	4	4	6,8
Italien	23	17	16	6	7	13,8
Letland	0	0	0	0	0	0
Litauen	1	1	0	0	0	0,4
Luxembourg	20	15	5	8	2	10
Malta	3	5	3	0	1	2,4
Nederlandene	8	4	5	5	4	5,2
Polen	7	10	11	9	7	8,8
Portugal	23	14	17	10	3	13,4
Rumænien	0	0	1	0	0	0,20
Slovakiet	1	1	2	3	1	1,6
Slovenien	1	1	0	3	3	2,6
Spanien	21	21	11	8	7	13,6
Storbritannien	2	13	5	1	2	4,6
Sverige	10	6	1	4	2	4,6
Tjekkiet	6	7	4	2	2	4,2
Tyskland	15	10	5	7	0	7,4
Ungarn	2	3	1	3	0	1,8
Østrig	6	10	7	10	2	7
GNS pr. år	7,8	7,7	5,3	4,7	2,7	5,7

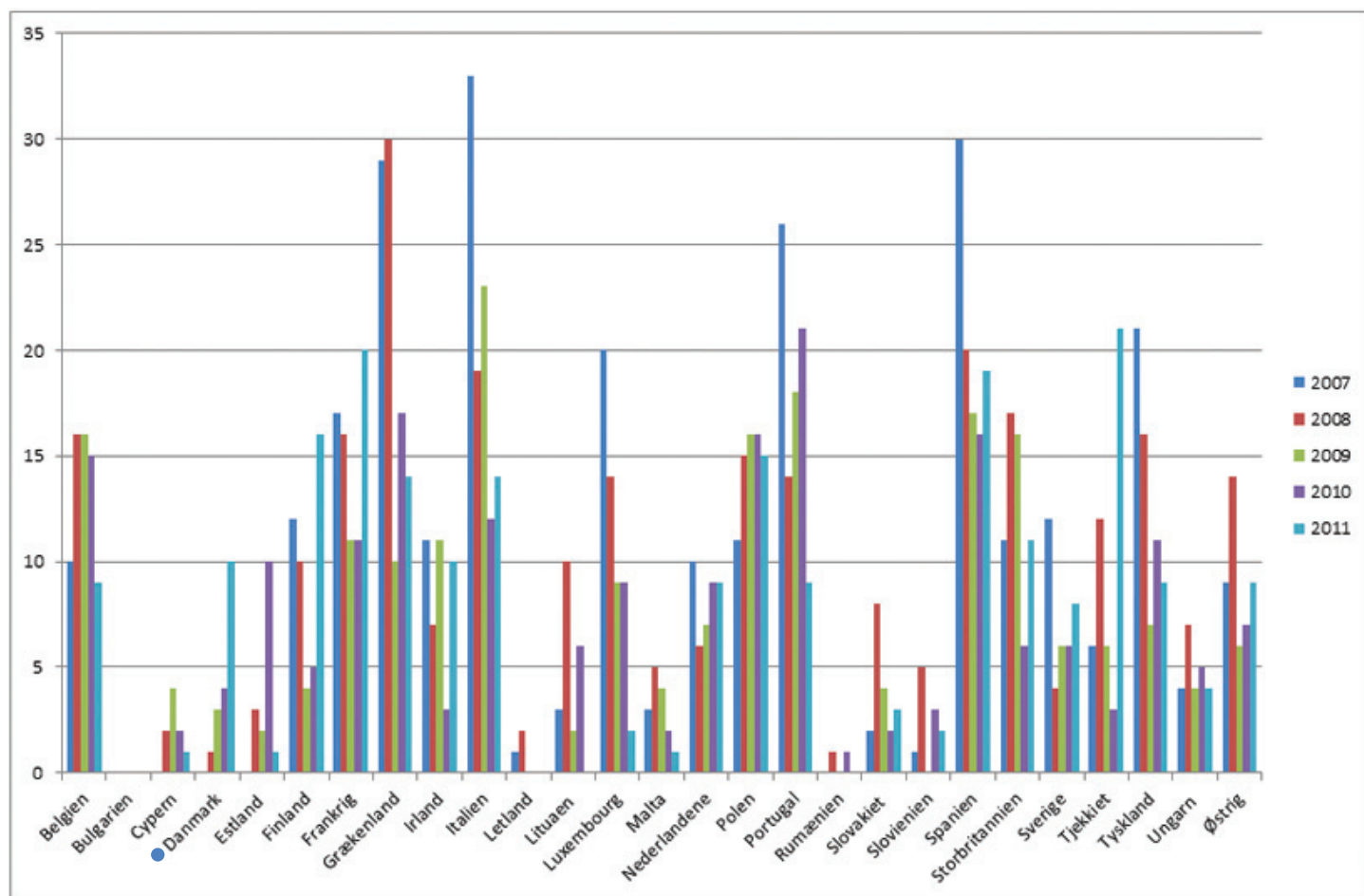
(1) Tallene stammer fra Kommissionens årsrapport fra 2010

(2) Tallene (bruttototal) angiver det samlede antal sager, uanset om visse sager er blevet forenet på grund af deres konneksitet (et sagsnummer = en sag).

BILAG 4

SKRIFTLIGE INDLÆG I DIREKTE SAGER , 2007-2011 (1) (2)

	2007	2008	2009	2010	2011	Average / country
Belgien	10	16	16	15	9	13,2
Bulgarien	0	0	0	0	0	0
Cypern	0	2	4	2	1	1,8
Danmark	0	1	3	4	10	3,6
Estland	0	3	2	10	1	3,2
Finland	12	10	4	5	16	9,4
Frankrig	17	16	11	11	20	15
Grækenland	29	30	10	17	14	20
Irland	11	7	11	3	10	8,4
Italien	33	19	23	12	14	20,2
Letland	1	2	0	0	0	0,6
Litauen	3	10	2	6	0	4,2
Luxembourg	20	14	9	9	2	10,8
Malta	3	5	4	2	1	3
Nederlandene	10	6	7	9	9	8,2
Polen	11	15	16	16	15	14,6
Portugal	26	14	18	21	9	17,6
Rumænien	0	1	0	1	0	0,4
Slovakiet	2	8	4	2	3	3,8
Slovenien	1	5	0	3	2	2,2
Spanien	30	20	17	16	19	20,4
Storbritannien	11	17	16	6	11	12,2
Sverige	12	4	6	6	8	7,2
Tjekkiet	6	12	6	3	21	9,6
Tyskland	21	16	7	11	9	12,8
Ungarn	4	7	4	5	4	4,8
Østrig	9	14	6	7	9	9,0
GNS pr. år	10,4	10,1	7,6	7,5	8,0	8,7

(1) Kilde: Oplysninger fra EU-Domstolens Justitsekretariat.

(2) Bemærk at statistikken kun omfatter interventionssindlæg i sager ved Domstolen, og ikke også interventionssindlæg i sager ved Retten, som den danske regering også deltager aktivt i.

